

Årsrapport 2013

Nasjonalt kunnskapssenter
om vold og traumatisk stress a/s

www.nkvts.no

Innhold

Om senteret	2
Noen nøkkeltall for 2013	3
Direktørens ord	4
Introduksjon til virksomheten	5
Årets aktiviteter og resultater	8
Organisasjon	14
Styret 2013	16
Styrets årsberetning.....	17
Årsregnskap	20
Revisors beretning	34
KATALOG:	36
Forsknings- og utviklingsprosjekter.....	37
Publikasjoner 2013.....	49

Om senteret

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) ble stiftet 17. november 2003. Selskapet er et datterselskap av UNIRAND AS, som er heleid av Universitetet i Oslo.

Senterets oppgaver er forskning, utviklingsarbeid, undervisning, formidling og veiledning innen temaene:

- Vold og overgrep
- Traumer
- Traumatiserte flyktninger/asylsøkere
- Katastrofer og stressmestring

NKVTS skal utvikle, vedlikeholde og spre kunnskap og kompetanse som kan bidra til å forebygge vold og traumatisk stress, og til å redusere de helsemessige og sosiale konsekvensene av vold og traumatisk stress.

Senteret et spesielt ansvar for barn og unge innenfor disse temaene og skal utvikle kunnskap om både ofre og overgripere. Målet med forskningen er å avdekke omfang, årsaker og konsekvenser av vold og traumer i befolkningen, og hva som er virksomme tiltak for forebygging og behandling. Senteret skal også bidra til økt forståelse av vold og traumer.

Senteret samarbeider med de fem regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) samt relevante kliniske miljøer, forskningsinstitusjoner og faginstanser, nasjonalt og internasjonalt.

Sammen med Senter for rus- og avhengighetsforskning (SERAF) og Nasjonalt senter for selvmords-forskning og forebygging (NSSF), har senteret ansvar for innholdet i Master i psykososialt arbeid - selvmord, rus, vold og traumer, ved Universitetet i Oslo.

Alle rapporter og notater fra senteret er tilgjengelige i fulltekst på våre hjemmesider www.nkvts.no under "publikasjoner".

Senteret gjennomfører prosjekter som er finansiert av departementer og direktorater, Norges forskningsråd, frivillige organisasjoner og andre.

Bak opprettelsen og driften av senteret står: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justis og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet.

Kontaktinformasjon på www.nkvts.no

Noen nøkkeltall for 2013

	2013	2012	2011
Omsetning i MNOK	66,2*	51,9*	47,6*
Totalt antall ansatte pr 31.12	79	62	55
Antall FoU-ansatte pr 31.12	65	52	47
Antall prosjektansatte pr 31.12	42	27	22
Antall årsverk utført	58,46	50,5	45,7
Antall FoU-årsverk utført	48,13	41,2	31,1
Antall FoU-prosjekter	46	38	42
Rapporter og internettpublikasjoner	8	6	11
Artikler i tidsskrift med fagfelleevaluering	43	44	43
Bøker	3	3	3
Bidrag til antologier	6	7	7
Presentasjoner på nasjonale seminar og konferanser	24	24	32
Presentasjoner på internasjonale seminar og konferanser	36	53	41
Avlagte doktorgrader på NKVTS-materiale	2	4	1
* Inkluderer ekstraordinære tildelinger til prosjekter som kom sent på året.			

Kunnskapsbanken vokser

I 2013 behandlet Stortinget for første gang en egen stortingsmelding om vold i nære relasjoner. Debatten viste at det er

tverrpolitisk enighet om at vi som samfunn må gjøre mer for å forstå, avdekke og gi støtte til alle dem som er berørt av vold og overgrep i nære relasjoner. Både i stortingsmeldingen og i den nye handlingsplanen er det understreket at vi fortsatt har behov for mer forskningsbasert kunnskap på dette området, og det er for første gang i historien satt av midler til et 5-årig forskningsprogram. NKVTS skal delta i forskningsprogrammet. Det gir oss enda bedre muligheter til å videreutvikle oss som nasjonalt kunnskapssenter og til å bygge samarbeidsrelasjoner til andre fagmiljø nasjonalt og internasjonalt. Sammen skal vi vise at investeringen i et eget forskningsprogram om vold i nære relasjoner, var en riktig investering. Om 5 år skal kunnskapsbanken ha vokst og vi håper at de som er berørt av vold, vil merke en forskjell!

I 2013 gjennomførte NKVTS sammen med IPSOS MMI datainnsamling i en omfangsundersøkelse om vold og overgrep i befolkningen. Det ble stilt direkte spørsmål om ulike former for vold og overgrep og gjennomført telefonintervju med 2000 menn, 2000 kvinner og 2000 ungdommer. Erfaringen er at mange ville delta selv om

undersøkelsen var på telefon og selv om det dreide seg om sensitive tema. En stor andel sa også ja til å bli kontaktet igjen av forskerne. De vil dele sine erfaringer. Det er vi glade for. Det gir håp for videre studier av vold i nære relasjoner.

Den kunnskapen som produseres skal ikke ligge i en bank, men komme berørte av vold og traumer til gode. Elektroniske håndbøker og veiledere er nyttige, lett tilgjengelige verktøy i hverdagen til de som skal bistå de berørte. Håndboken for helsepersonell ved mistanke om fysisk barnemishandling, som NKVTS lanserte i 2013, er et godt eksempel.

I 2013 har NKVTS gjennomført omfattende datainnsamling i flere longitudinelle prosjekter knyttet til katastrofer, flyktninger og voldsutøvere. Analyser og publisering har pågått parallelt. Kunnskapsoppsummeringer er utarbeidet og vi har formidlet kunnskapen gjennom seminarer, rapporter og artikler. Masterutdanningen i Psykososialt arbeid selvmord, rus, vold og traumer har tatt opp sitt tredje kull. Jeg takker alle ansatte for god innsats. Takk også til styret for god støtte og godt samarbeid. Takk til oppdragsdepartementene og Helsedirektoratet for utfordrende oppdrag. Og takk for samarbeidet til deltakerne i våre forskningsprosjekter, samarbeidsparter i forskningen, i praksisfeltet, i masterprogrammet og NAKMI, NSSF og RVTS-ene.

Inger Elise Birkeland

Inger Elise Birkeland,

Direktør

Introduksjon til virksomheten

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress, ble opprettet i 2004. I vedtektene heter det at «Selskapets formål og hovedoppgave er kunnskapsutvikling gjennom forskning på området vold og traumatisk stress. Selskapet skal også drive utviklingsarbeid, utdanning og veiledning. Senteret skal ha et tverrfaglig og interdisiplinært perspektiv og omfatte studier av biologiske, psykologiske, sosiale, kulturelle og rettslige betingelser. Senteret skal knytte sin virksomhet opp mot praksisfeltet/klinisk virksomhet.»

Viktige arbeidsområder i 2013 har vært videreføring av pågående forsknings- og utviklingsprosjekter, planlegging av og iverksetting av nye forsknings- og utviklingsprosjekter, gjennomføring av mastergradstudiet og opptak av tredje kull, samt arbeid med ny strategisk plan for 2014-2018.

Totalt hadde NKVTS 46 pågående forsknings- og utviklingsprosjekter i 2013. Av disse var 29 prosjekter gitt i oppdrag fra våre oppdragsdepartementer og finansiert over vår basisbevilling, mens 7 prosjekter var finansiert av både oppdragsdepartementer og eksterne, og 10 prosjekter var finansiert utelukkende med eksterne midler.

Senteret arbeider innenfor tre hovedtemaer - vold og overgrep i nære relasjoner, traumatiserte flyktninger og asylsøkere og katastrofer og ulykker. Innenfor disse temaene skal vi bidra til økt forståelse av fenomen og utbredelse, behandling og forebygging. Vi skal ha både et barne- og et voksenperspektiv.

Vi har i 2013 gjennomført datainnsamlingen i prosjektet «Omfangsundersøkelsen om vold i nære relasjoner - Trygghet, vold og livskvalitet i Norge», som er en landsomfattende intervjuundersøkelse av norske menns og kvinners opplevelse av

trygghet, og hvor mange som har opplevd vold, trakassering, trusler, tap og andre alvorlige hendelser. Undersøkelsen skal også kartlegge hvordan dette har sammenheng med livskvalitet og helse. Rapport fra dette prosjektet foreligger tidlig i 2014.

Flere av våre andre prosjekter er også med på å gi økt forståelse av vold og traumer som sosiale fenomener.

Blant disse er prosjektet som kartlegger traumeerfaringer og psykisk helse hos enslige, mindreårige asylsøkere, EMA. Kunnskapen dette prosjektet gir oss vil være viktig både for å vurdere det enkelte barnets behov og for å tilrettelegge tiltak på barnevernets omsorgssentre som mottar unge, enslige asylsøkere. Kunnskapen vil også være nyttig for kommunene som skal bosette dem senere.

Studiene av følgene av terrorangrepet 22. juli 2011, er viktige prosjekter som øker kunnskapen om posttraumatiske stresslidelser, PTSD, forebygging og tiltak for å bistå berørte etter katastrofer. Utøya-studien gir kunnskap som kommer tjenester i kommuner og spesialisthelsetjenesten til nytte. Studien av helse og arbeidsmiljø i Regjeringskvartalet etter 22. juli utvikler ny kunnskap om hvordan det er å være utsatt for en potensielt traumatiserende hendelse i arbeidsmiljøet og vil gi nyttig kunnskap for oppfølgingstiltak.

For å sikre at kommunene har fokus på vold og overgrep og at berørte får et tilrettelagt og helhetlig tilbud, har NKVTS i samarbeid med RVTS-ene videreutviklet en nettbasert veileder for utarbeidelse av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.

Brukerperspektivet

Ved flere av forskningsprosjektene ved NKVTS, er det utstrakt kontakt med ulike brukerorganisasjoner. Organisasjonene bidrar med innspill til flere av NKVTS

studier og med rekruttering til studiene. Eksempler er Støttegruppen etter 22. juli 2011 i katastrofeforskningen og Norges blindforbund.

det europeiske samarbeidsprosjektet (EUNAD) som ser på synshemmedes situasjonen under og etter katastrofer.

Undervisning

Størstedelen av vår undervisning på universitet- og høyskolenivå, har i 2013 vært knyttet til masterprogrammet Psykososialt arbeid - selvmord, rus, vold og traumer, ved Universitetet i Oslo. NKVTS har sammen med Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging og Senter for rus- og avhengighetsforskning ansvaret for det faglige innholdet. Mål med studiet er å utdanne fagpersonell til å utøve praktisk og vitenskapelig arbeid innen de tre sentrenes temaområder. NKVTS har ansvar for fagutvikling og undervisning i studieretningen vold og traumer, og har representanter både i programmets styringsgruppe og i programråd.

Det tas opp 60 studenter annet hvert år, hvorav cirka 20 studenter fordypet seg i studieretning vold og traumer. Høsten 2013 startet kull III.

I tillegg til masterprogrammet ved UiO, bidrar NKVTS til at temaet vold og traumatisk stress etableres som et sentralt fagområde innen andre aktuelle undervisningsinstitusjoner. Det er etablert samarbeid om forskning og undervisning ved universiteter og høyskoler. Senteret har flere forskere som har II-er stillinger ved ulike fakultet ved Universitetet i Oslo og ved Universitetet i Tromsø. I tillegg utføres det enkeltstående oppdrag for andre undervisningsinstitusjoner.

Veiledning

I løpet av året har forskere ved NKVTS vært hoved- og biveiledere for 20 doktorgradsstipendiater. De fleste stipendiatene er tilknyttet Universitetet i Oslo, men det er også gitt veiledning til stipendiater

ved Universitetet i Bergen og ved Norges tekniske og naturvitenskapelige høyskole, NTNU.

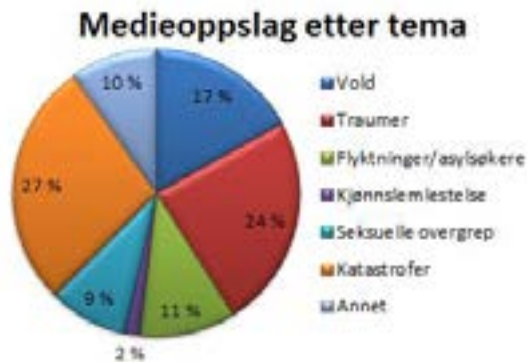
Forskere ved senteret har også gitt veiledning til i alt 29 hovedfags- og masterstudenter. De fleste av disse er studenter ved masterprogrammet Psykososialt arbeid – selvmord, rus, vold og traumer ved UiO, men også studenter ved andre institutter ved UiO, samt ved Høyskolen i Oslo og Akershus, Universitetet i Tromsø og NTNU har mottatt veiledning.

Formidling

I 2013 ble det publisert 43 vitenskapelige artikler i nasjonale og internasjonale tidsskrift. Det ble holdt 60 presentasjoner på vitenskapelige konferanser. I tråd med en tydelig internasjonaliseringstrend, og som en viktig del av kvalitetssikring av forskningen ved NKVTS, har det også i 2013 vært overvekt av presentasjoner på internasjonale konferanser.

I tillegg til den vitenskapelige publiseringen, og formidlingen som skjer på konferanser og seminarer, blir forskningsresultatene gjort tilgjengelige i mer populærvitenskapelig form, i ulike fagtidsskrift og massemedia. I 2013 hadde NKVTS hele 115 unike saker omtalt i massemedia.

Rundt 30 prosent er saker vi selv har tatt initiativ til overfor media, mens de resterende 70 prosentene er saker der senterets forskere har stilt opp på forespørsel fra journalister.

Ved siden av dette mottar senteret også en del uformelle henvendelser, både på telefon, e-post eller direkte fra personer som kommer innom, for å få informasjon og ulike former for hjelp.

Medarbeidere

NKVTS hadde i 2013, 65 personer ansatt i FOU-stillinger. Totalt er 5 av senterets vitenskapelig ansatte forsker I og 27 er forsker II. Senteret hadde ved årsskiftet ansatt 13 stipendiater.

NY strategisk plan

Ny strategi for NKVTS ble vedtatt i desember 2013, og er gjeldende fra 1. januar 2014 og ut 2017. NKVTS skal jobbe videre med tre overordnede faglige/tematiske kategorier:

- Vold og overgrep i nære relasjoner
- Katastrofer og stressmestring
- Tvungen migrasjon, traumatisering og flyktningehelse

På disse områdene står NKVTS sentralt i den nasjonale forskningen. På området katastrofer og stressmestring er senteret også en sentral bidragsyter internasjonalt. Det er et mål for de neste fire årene at senteret skal bli ett av de ledende miljøene i Europa på dette temaet. Når det gjelder vold og overgrep i nære relasjoner skal det etableres et forskningsprogram, som også skal integreres i et europeisk forskningssamarbeid. Det er et mål for feltet tvungen migrasjon, traumatisering og flyktningehelse å konsolidere og samordne forskningen institusjonelt, og å styrke samarbeidet med nasjonale og internasjonale forskere på feltet.

Den flerfaglige og metodiske kompetansen til de ansatte skal utnyttes bedre på tvers av de tematiske inndelingene.

Studier innenfor hvert av de tematiske områdene skal de gi kunnskap om omfang og fenomen, og om de volds- og traumeberørtes møter med tjenesteapparatet, samt egne behandlings-, intervensjons- og implementeringsstudier relatert til de tre hovedtemaene. Dimensjonen barn/unge – voksne ivaretas innenfor hvert temaområde.

NKVTS skal utvikle og gi kunnskap til en velferdsstat som trenger kunnskap om vold i nære relasjoner. Samfunnets oppmerksomhet rundt psykososial beredskap ved terror og katastrofer vil trolig komme til å øke. Vi ser også for oss at det blir økende oppmerksomhet på naturkatastrofer. Da er det viktig at vi kan ligge i forkant, og tilby den etterspurte kunnskapen, helst før den etterspørres.

«Vi vil ligge i forkant og tilby den etterspurte kunnskapen, helst før den etterspørres»

Årets aktiviteter og resultater

Vold og overgrep i nære relasjoner

Siden NKVTS ble opprettet i 2004 har senteret hatt oppgaver knyttet til Regjeringens handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. En del av prosjektene fra tidligere planperioder er videreført 2013. I tillegg er forberedelser til nye prosjekter i Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2014 – 2017 igangsatt.

Omfangsundersøkelsen om vold i nære relasjoner: Trygghet, vold og livskvalitet i Norge

NKVTS påbegynte i 2010 arbeidet med å undersøke hvor stor del av den norske befolkning som har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep, trakassering, tap, omsorgssvikt og andre vanskelige livsforhold. Studien belyser hvilken betydning vold og andre trusler har for helse og livskvalitet. Undersøkelsen omfatter et representativt utvalg av 2000 menn og 2000 kvinner i alderen 18-74 år. I tillegg deltar utvalg av 1000 jenter og 1000 gutter i alderen 16 - 17 år. Et av formålene med omfangsundersøkelsen er også å få mer kunnskap om vold og rus. NKVTS har samarbeidet med Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) om rus- spørsmålene. Datainnsamlingen ble gjennomført i 2013. Resultatene vil bli publisert i 2014.

Vold mot menn

I 2010 ble krisesentrene i Norge et kommunalt hjelpetilbud som retter seg mot både kvinner og menn. I 2012 ble det igangsatt et forskningsprosjekt om menn og deres reaksjoner på å bli usatt for vold i nære relasjoner og om hvilke behov voldsutsatte menn har når de kommer til krisesentrene. Det kommer en rapport fra undersøkelsen i 2014.

Konsekvenser ved tidligere stressbelastninger for tilknytning til arbeidslivet

Utsatthet for vold, mobbing og seksuelle overgrep i tenårene har betydning for deltakelse i arbeidslivet i voksen alder. Mobbing i klassemiljøet påvirker karakterene til alle elevene i klassen i negativ retning. De som er direkte utsatt, har større risiko for seinere å falle utenfor arbeidslivet. I 2013 er det publisert to artikler fra denne studien. Prosjektet avsluttes i 2014.

Vold mot mennesker med psykisk utviklingshemming

NKVTS har i 2013 publisert en kunnskapsstatus om vold og seksuelle overgrep mot mennesker med psykisk utviklingshemming i nære relasjoner. Kunnskapsgjennomgangen viser blant annet at det ikke finnes gode tall på hvor mange mennesker med psykisk utviklingshemming som utsettes for vold og seksuelle overgrep. En regner imidlertid med at de er minst like utsatt som befolkningen for øvrig. Jenter og voksne kvinner ser ut til å være mer utsatt for seksuelle overgrep enn gutter, og den alvorlige volden i nære relasjoner ser ut til å ramme kvinner oftere enn menn. Bildet likner dermed i stor grad det vi ser når det gjelder den såkalte normalbefolkningen. I kunnskapsgjennomgangen gis også anbefalinger for videre forskning.

«Voldtekt og grove, seksuelle krenkelser er et betydelig samfunnsproblem»

Tilbud til voldsutsatte

Det ble i 2013 gjennomført et kvalitativt prosjekt for å vurdere hjelpetilbudet for mennesker som utsettes for vold i Norge. Ansatte i ulike hjelpetjenester, og mennesker som hadde vært utsatt for vold, deltok i fokusgrupper, der temaet ble diskutert. Det ble også foretatt en gjennomgang av den svenske Brottoffermyndigheten (BROM). Siktemålet var å se på hvorvidt BROM kunne fungere som modell for en «nasjonal offeromsorg» i Norge. Grunnlaget for vurderingen var dokumentstudier og

intervjuer med ansatte i BROM og andre relevante instanser i Sverige.

En viktig konklusjon i undersøkelsen, er at hjelp i stor grad kan gis i den såkalte førstelinjetjenesten dersom de ansatte gis tid til å arbeide med sine «brukere». De voldsutsatte etterlyste først og fremst hjelpere som kunne skape den tilliten og tryggheten de hadde trengte for å fortelle om vanskelige hendelser. Bedre informasjon, lett tilgjengelige tjenester og viktigheten av å få medvirke i sin egen sak var blant sentrale temaer fra de voldsutsattes side. Rapport fra prosjektet er ferdigstilt og blir publisert i 2014.

Menn som har begått voldtekt

I 2013 ble det utgitt en kunnskapsstatus om menn som begår voldtekt. Voldtekt og grove, seksuelle krenkelses er et samfunnsproblem og en stor belastning for dem som blir utsatt. I de fleste tilfeller begås slike krenkelses av partner eller andre i nære relasjoner. Mellom 10 og 15 prosent av norske kvinner, og mellom 1 og 3 prosent av norske menn blir utsatt for slike overgrep i løpet av livet. I rapporten presenteres flere modeller som kan forklare hvorfor noen begår voldtekt og andre seksuelle krenkelses. Rapporten konkluderer med at det er mange faktorer som må virke sammen for å skape betingelser for gjennomføring av voldtekt. Faktorene varierer med voldtektstype, og årsakssammenhengene er både kompliserte og ikke fullt ut klarlagte i eksisterende forskning. Eksempler på slike faktorer når det gjelder menns seksuelle vold mot kvinner kan være ulike former for sosial marginalisering, rusmisbruk, overgriper egne opplevelser av vold og overgrep i barndom/oppvekst, sinne eller fiendtlighet mot kvinner, holdninger/forestillinger som understøtter overgrepshandling, og forekomst av ikke-seksuell vold eller andre former for maktulighet i parforhold (gjelder kun partnervoldtekt). Kunnskapsstatusen omhandler også behandlingstilbud til norske voldtektsdømte og andre som har begått grove seksuelle krenkelses, og forslag til prinsipper i arbeidet med voldtektsforebygging i Norge.

Behandling av voksne voldsutøvere

I 2009 startet NKVTS et prosjekt om å evaluere hjelpe- og behandlingstilbudet til voldsutøvere ved Alternativ til vold(ATV). Studien er longitudinell og innhenter data på 3 tidspunkt. Datainnsamlingen skal etter planen sluttføres i desember 2014. Resultater fra undersøkelsen blir fortløpende publisert. Både en rapport og en artikkel er publisert.

Mødres vold mot egne barn

NKVTS har i oppdrag å framskaffe kunnskap om kvinner/mødre som utøver vold mot barn. Det gjennomføres en pilotstudie med intervjuer av et utvalg kvinner om deres erfaringer med å begå vold mot egne barn. Rapport fra prosjektet blir ferdigstilt i 2014.

Digital mobbing

NKVTS ferdigstilte i 2013 en kunnskapsstatus om digital mobbing som gir overblikk over hvordan barn og unge i Norge utsettes for mobbing og psykisk vold, voldstrusler, trakassering og seksuell trakassering gjennom digitale medier.

Kjærestevold

Fra 2013 deltar NKVTS i det europeiske samarbeidsprosjekt «Safeguarding Teenage Intimate Relationships» (STIR). Prosjektet retter seg mot vold, og særlig digital vold, mellom unge kjærestes. Forskningsmiljøer i England, Bulgaria, Kypros, Italia og Norge, gjennomfører spørreskjemaundersøkelser og kvalitative intervjuer. Dette er et internasjonalt viktig satsingsområde for NKVTS. Prosjektet skal ferdigstilles i 2016.

Minoritetsungdoms erfaring med vold

Nyere forskning tyder på at det å ha minoritetsbakgrunn kan være en av flere risikofaktorer når det gjelder å oppleve vold i familien. NKVTS igangsatte i 2013 en studie av minoritetsungdommers forståelser av- og erfaringer med vold som del av oppdragelsen. Hensikten er å få kunnskap om hva ungdommene selv oppfatter som vold, når det er legitimt for foreldre å utøve vold overfor egne barn og grenseoppgangen mellom psykologisk press og kontroll og

vold. Et av siktemålene med prosjektet er å få kunnskap om hva de unge selv mener kan være gode hjelpetiltak for barn og unge som utsettes for vold som del av oppdragelsen. Rapport publiseres i 2014.

Kjønnslemlestelse

NKVTS ivaretar den nasjonale kompetansefunksjonen om kjønnslemlestelse. Den nettbaserte «Veiviseren om kjønnslemlestelse» som ble lansert i 2011, er videreutviklet for å bli et enda bedre verktøy for fagfolk i praksisfeltet. I 2013 ble det gjennomført undersøkelse blant brukerne i hjelpeapparatet, frivillige organisasjoner og kvinner som er berørte. Målet er å få økt kunnskap om bruken av og erfaring med brosjyremateriale og den nettbaserte veiviseren som er utviklet ved NKVTS. Eksisterende brosjyremateriell er oppdatert og nytt er utarbeidet.

Det er i 2013 igangsatt flere prosjekter bl.a. om ulike innvandrergruppers holdninger til kjønnslemlestelse. I samarbeid med Damvad Norge AS, ble det igangsatt en kartlegging av hvor mange kvinner i Norge som er kjønnslemlestet og hvor mange jenter som befinner seg i risiko for å bli kjønnslemlestet. Resultatet fra denne kartleggingen foreligger andre kvartal 2014.

Behandling av saker med volds- og overgrepssproblematikk etter barneloven og barnevernloven

Et økt fokus på barn som lever med vold i familien, har ført til flere endringer i barneloven. Hensikten er å gi barn økt beskyttelse mot vold og overgrep. Ved NKVTS er det igangsatt forskning som beskriver endringer i gjeldende rett og følger utviklingen i lovgivning og rettspraksis. Prosjektene har som formål å belyse hvilken betydning lovendringer har for rettspraksis ved spørsmål om bosted og samvær for barn etter samlivsbrudd. Sentrale temaer er håndteringen av volds- og overgrepssproblematikk, barns rett til å bli hørt, betydningen av etnisitet og kultur og fastsettelse av tilsyn ved samvær. Det planlegges videreføring av prosjektet med

«...kunnskap om hva de unge selv mener kan være gode hjelpetiltak for barn og unge som utsettes for vold..»

nytt domsmateriale og nye aktuelle problemstillinger.

EØS-samarbeid

NKVTS videreførte i 2013 arbeidet med å forberede prosjekter innenfor rammen av EØS-finansieringsmekanismen (EEA Grants, Norway Grants) Helseledelse er «Donor Programme Partner» for samarbeid knyttet til kjønnsbasert vold/vold i nære relasjoner i Slovakia og Estland. I 2013 bistod NKVTS Helseledelse i planlegging og implementering av samarbeidsprogrammet, blant annet i forbindelse med utlysning av midler. I Slovakia bidrar NKVTS til etableringen og utviklingen av et koordinerende senter for arbeidet med vold i nære relasjoner.

Veileder for helsetjenesten

NKVTS er gitt i oppdrag å utarbeide det faglige grunnlaget for en veileder om helsetjenestens arbeid med vold i nære relasjoner som skal utgis av Helseledelse. Dette arbeidet er startet opp og skal etter planen ferdigstilles i 2015.

Håndbok for helsetjenesten ved mistanke om fysisk barnemishandling

NKVTS ferdigstilte i 2013 første del av arbeidet med en internettbasert veileder for avdekking av barnemishandling i helsetjenesten. «Håndbok for helsepersonell ved mistanke om fysisk barnemishandling» ble lansert i oktober 2013. Håndboken er tilgjengelig på denne nettadressen: <http://www.nkvts.no/sites/barnemishandling/Pages/index.aspx>

Veileder for utarbeidelse av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner

Som ledd i arbeidet med å få flere kommuner til å lage kommunale handlingsplaner om vold i nære relasjoner, har NKVTS i samarbeid med RVTS-ene utviklet en internetbasert veileder for utarbeidelse av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. Veilederen skal bidra til å sette vold i nære relasjoner på dagsorden og styrke samhandling mellom ulike kommunale instanser for å gi best mulig bistand til voldsutsatte. Veilederen ble lansert i november 2013 og er tilgjengelig på denne adressen:

<http://www.nkvts.no/sites/komplan>

Landsdekkende telefon og nettportal for utsatte for vold i nære relasjoner og voldtekt

NKVTS utredet i 2012 behovet for en nasjonal nettportal om vold i nære relasjoner og voldtekt. I 2013 utarbeidet NKVTS et forslag til tre ulike konsepter for en slik portal. Anbefalingen går på å etablere en nettjeneste, med tilhørende telefon. Senteret startet også i 2013 arbeidet med å utrede behovet for å etablere en landsdekkende telefon. Arbeidet ferdigstilles i 2014. Justis- og beredskapsdepartementet vurderer hvordan disse anbefalingene skal følges opp.

Katastrofeforskning

Etter terrorangrepet 22. juli 2011, startet NKVTS opp et omfattende forskningsprogram om terrorens konsekvenser. Målsettingen med forskningsprogrammet er å få mer kunnskap om terrorens betydning for berørte, hjelpere og for befolkningen som helhet, samt å undersøke hvordan samfunnets institusjoner spiller inn. Programmet er finansiert av Helsedirektoratet.

Ansatte i Regjeringskvartalet

Prosjektet «Helse, trivsel og arbeidsmiljø etter 22/7: En undersøkelse av ansatte i Regjeringskvartalet og departementene», har sett på de ansattes helse, arbeidsmiljø, og opplevde sikkerhet og risiko på arbeidsplassen etter bombeeksplosjonen. Dette er så langt målt ved to tidspunkt og tilbakemeldinger om hva forskerne fant, er gitt departementene. I 2013 er det publisert tre artikler. Avsluttende datainnsamling er planlagt første halvdel av 2014.

Norsk befolkning

NKVTS har gjennomført en studie av hvordan 22. juli 2011 har påvirket den norske befolkning med tanke på frykt, psykisk helse og holdninger til trygghet. Prosjektet «Hva gjør terroreren med oss? En studie av den norske befolkningen etter 22. juli.» gjennomførte første datainnsamling i 2011. Neste datainnsamling (T2) er planlagt til 2014.

Overlevende fra Utøya

NKVTS har gjennomført omfattende kartlegging av hvordan det går med dem som ble utsatt for terroreren på Utøya. I 2013 gjennomførte vi andre runde med datainnsamling (T2). Ved første datainnsamling (T1) rapporterte nesten halvparten av de som hadde vært på Utøya symptomer tilsvarende, eller på grensen til PTSD. Ved T2 hadde andelen gått ned til å gjelde omtrent 1/5 av deltagerne. Opplevelsen av å være plaget av angst og depresjon var redusert fra 70 prosent ved T1, til 40 prosent ved T2. Om lag 40 prosent oppga fremdeles å kjenne kroppslige plager som magesmerter, hodepine, eller kraftløshet ved T2. 60 prosent av ungdommene oppga ved T2 at skoleprestasjonene deres var dårligere enn før terroranslaget. T3 gjennomføres i 2014.

«...På første intervju tidspunkt rapporterte nesten halvparten av de som hadde vært på Utøya symptomer tilsvarende PTSD. I andre intervju runde hadde dette antallet gått ned til å gjelde omtrent 1/5 av deltagerne.»

EUNAD

NKVTS deltar i et europeisk samarbeidsprosjekt ved navn «European Network for Psychosocial Crisis Management – Assisting Disabled in Case of Disaster, EUNAD». Målet for den norske delen av prosjektet er å fremskaffe kunnskap om hva som kan være til hjelp for personer med synshemninger under og etter katastrofer og ulykker. Forskningen skjer i samarbeid med Charles University i Praha, Syddansk universitet, og Federal office of civil protection and disaster Assistance i Bonn. I Norge er Norges blindedeforbund med som en viktig samarbeidspartner.

Behandlingsforskning

Traumefokusert kognitiv atferdsterapi (TF-CBT)

TF-CBT er anbefalt i NICE (National Institute for Health and Care Excellence) guidelines og av panelet i Unga, som et dokumentert virksomt tiltak på høyeste evidensnivå. NKVTS har gjennomført en omfattende studie av kort- og langtidseffektene av traumefokusert kognitiv atferdsterapi (TF-CBT) på barn med emosjonelle og atferdsmessige vansker etter traumatiserende hendelser. Effektstudien ble avsluttet i 2013. Hovedfunnene viser at traumatiserte barn og unge som blir behandlet med TF-CBT, blir friskere enn barn og unge som mottar tradisjonell poliklinisk behandling. Det er publisert fem artikler fra denne studien i 2013. Flere artikler publiseres i 2014.

For å øke kunnskapen om traumer og traumebehandling i form av TF-CBT blant terapeuter i psykisk helsevern for barn og unge, spesialisthelsetjenesten (BUP), har NKVTS fått i oppdrag å implementere TF-CBT i BUP. Målet er at alle BUP-er i landet skal kunne tilby metoden. Implementeringsprosjektet er planlagt avsluttet i 2017.

Posttraumatisk vekst/resiliens

For å forstå mer om ettervirkninger av

traumatiske hendelser med vekt på vekst og positive endringer, har NKVTS siden 2011 gjort analyser av posttraumatisk vekst hos barn og foreldre i allerede eksisterende data fra Tsunamistudien og TF-CBT-studien, samt fra studien av de overlevende etter bombingene i Regjeringskvartalet i 2011. I 2013 ble det publisert to artikler om posttraumatisk vekst.

Traumatiserte flyktninger

Forskning knyttet til flyktningehelse og traumatiserte flyktninger er et annet av NKVTS's kjerneområder.

I 2013 har vi arbeidet videre med tidligere igangsatte prosjekter. Vi har arrangert flere fagseminarer, blant annet i samarbeid med Modum bad og det nordiske forskernettverket «Nordic Network for Research Cooperation on Unaccompanied Refugee Minors», NordURM. Dette nettverket er opprettet på initiativ fra NKVTS for å styrke de nordiske samarbeidsrelasjonene på feltet, og ledes også av forsker ansatt ved senteret.

Behandling og rehabilitering

I 2006 startet NKVTS opp et prosjekt om behandling og rehabilitering av traumatiserte flyktninger. Rekruttering av pasienter og datainnsamling har foregått ved to poliklinikker/DPS i Osloområdet. 54 personer er intervjuet i studien. Pasientene har blitt undersøkt på fire tidspunkt. Forskerne har undersøkt familieforhold, oppvekstbetingelser og tilknytningshistorie, innhold og varighet av traumatiske opplevelser, flukthistorie og hvordan det har vært å komme til Norge. I tillegg er det kartlagt personlighetsfungering, psykiske og fysiske plager, særlig PTSD, angst og depresjon, sosiale vansker, forhold rundt arbeid og utdanning, ressurser og interesser. I 2013 er datainnsamling avsluttet og artikler er under utarbeidelse og publisering. Prosjektet har et doktorgradsløp. Planlagt levering er i 2014.

Opplæring av asylmottaksansatte

NKVTS utviklet i 2013 en opplæringspakke for ansatte på asylmottak, som er overlevert Helsedirektoratet og UDi.

Enslige mindreårige asylsøkere (EMA)

NKVTS gjennomførte i 2013 andre runde med datainnsamling (T2) i en longitudinell studie av traumeerfaringer og psykisk helse blant EMA. Det er undersøkt hvilke erfaringer mindreårige asylsøkere som er kommet til Norge uten foreldre, har hatt før de kom til Norge, og hvilke behov og plager de har ved ankomst. Siktemålet er også å få mer kunnskap om hvordan deres psykiske helseplager utvikler seg over tid etter overflytting til kommuner. Artikler er produsert, og vil bli publisert i 2014.

Kunst- og uttrykksterapi

NKVTS gjennomfører en intervensjonsstudie med Kunst- og Uttrykksterapi (KUT) for nyankomne enslige mindreårige asylsøker gutter ved transittmottak (EXIT - Expressive Art in Transition). EXIT er en terapiform som anvender bevegelse, tegning, musikk, dans

og drama i tillegg til det verbale uttrykket. Studien er longitudinell. Resultatet av studien vil gi nyttig kunnskap om denne typen tidlig intervensjon i transittfasen har effekt for å forebygge isolasjon, angst og depresjon hos EMA. Datainnsamling ble avsluttet i 2013 og resultater av studien blir publisert i 2014.

Utdannings- og skolesituasjonen

Frafallsprosenten i videregående skole er høy for flyktningeungdom. Derfor er det svært viktig å få bedre kunnskap om hvordan unge enslige flyktninger under utdanning følges opp – både i og utenfor skolen. NKVTS har siden 2010 drevet forskningsprosjektet «Enslige mindreårige flyktninger i bosettings- og integreringsfasen - med fokus på utdannings- og skolesituasjonen(FUS)». I 2013 er det ferdigstilt tre mastergrader knyttet til prosjektet og publisert to vitenskapelige artikler.

Organisasjon

Ansatte pr 31. desember 2013

Direktør: Inger Elise Birkeland

Administrativ stab

Leder: Ida K. Håbrekke

Eva Chr. Fannemel	Rådgiver	Cand.philol. (historie)	100
Ida Karin Håbrekke	Stabsleder	Adjunkt	70
Inger-Lise Johnsrud	sekretær		100
Leo Ramirez Peralta	administrasjonskonsulent	Siviløkonom	100
Are Skaalerud	ekstrahjelp	Master i politikk og økonomi	100

Stab for formidling og undervisning

Leder: Geir Borgen

Anne Lie Andreassen	koordinator	Psykiatrisk sykepleier	50
Geir Borgen	forsker III	Cand.med. (spes i pediatri)	100
Runhild Grønlie	kommunikasjonsrådgiver	Cand. mag.	100
Britta Karolin Martens	webredaktør	Cand. mag. og spesialbibliotekar	100
Hege Eriksen Oswald	spesialbibliotekar	spesialbibliotekar	100

Forskningsstab

Leder: Arnfinn Jomar Andersen

Arnfinn Jomar Andersen	forsker II	Dr. polit. (sosiologi)	100
Anne Lie Andreassen	koordinator	Psykiatrisk sykepleier	50
Solveig Bergman	forsker II	Politics dr.	100
Tore Indregard	IT-rådgiver	Cand. Polit.(antropologi)	100
Solveig Laugerud	forskningsrådgiver	Master i retts sosiologi	100
Per-Olov Michel	forsker I	MD (spes. i psykiatri)	30
Tore Wentzel-Larsen	forsker II (statistikk)	Cand.real.	50

Seksjon for barn og unge

Leder: Carolina Øverlien

Sofie Haug Changezi	stipendiat	Master in comparative and international education	100
Grete Anita Dyb	forsker II	Dr. med.(barnepsykiatri)	100
Thea Grydeland Ersvik	informasjonsmedarbeider	Master in migration and international relations	20
Kristin Alve Glad	forsker III	Cand. psychol	100
Lene Beate Granly	psykologspesialist	Cand. psychol.	100
Gertrud Hafstad	forsker II	Ph.d (psykologi)	100
Per Mowm Hellevik	stipendiat	Master i sosiologi	100
Mona-Iren Hauge	forsker II	Ph.d.(psykologi)	100
Tonje Holt	stipendiat	Cand. psychol.	100
Gry Husebø	psykologspesialist	Cand. Psychol.	50
Tine Kristin Jensen	forsker II	Dr. psychol.	20
Ragnhild Elise Johansen	forsker II	Ph.d. (medisinsk antropologi)	100
Beate Fosse Jørgensen	prosjektmedarbeider	Master i pedagogisk psykologisk rådgivning	100
Anja Emilie Kruse	prosjektmedarbeider	Master i kriminologi	100
Åse Langballe	forsker II	Dr. polit. (spesialpedagogikk)	100
Gertrud Marie Moen	psykologspesialist	psykologspesialist	100
Mia Cathrine Myhre	stipendiat	Cand.med. (spes. pediatri)	50
Camilla Roxana Nymoen	prosjektkoordinator	Master i sosiologi	50

Marianne Bergerud Næslund	prosjektmedarbeider	Master i familierterapi og systemisk praksis	50
Silje Mørup Ormhaug	stipendiat	Cand. psychol. (Permisjon fra juni)	100
Lutine de Wal Pastoor	forsker II	Dr. polit. (antropologi)	100
Jon-Håkon Schultz	forsker II	Dr. polit.(spesialpedagogikk)	100
Tonje Robertsen	informasjonsmedarbeider	Master of Science in Comparative Politics	100
Sabreen Selvik	stipendiat	Cand.paed.spec.	100
Kristin Skjørten	forsker I	Dr. philos. (kriminologi)	100
Envor Skårdalsmo	prosjektmedarbeider	Cand. psychol	100
Marianne Buen Sommerfeldt	prosjektmedarbeider	Master i psykososialt arbeid	100
Lise Stene	forsker II	Dr. med.	100
Synne Øyen Stensland	stipendiat	Cand. med.	100
Tale Østensjø	psykologspesialist	psykologspesialist	100
Carolina Øverlien	forsker II	Fil. dr. (sosiologi)	100
Margrete Aadnanes	prosjektmedarbeider	Master i sosialt arbeid	100

Grete Dyb har bistilling som førsteamanuensis ved Institutt for psykiatri, UiO. Tine Jensen har hovedstilling som førsteamanuensis ved Psykologisk institutt, UiO. Kristin Skjørten har bistilling som professor ved Institutt for offentlig rett, UiO. Jon-Håkon Schultz har bistilling som førsteamanuensis ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk, UiT

Seksjon for voksne

Leder: Dag Ellingsen

Ingunn Rangul Askeland	stipendiat	Cand.psychol.	80
Marianne Skogbrott Birkeland	forsker II	Ph.d. (psykologi)	100
Ines Blix	forsker II	Ph.d. (psykologi)	100
Dag Ellingsen	forsker II	Magister i sosiologi	100
Yngvil Grøvdal	forsker II	Ph.d. (kriminologi)	100
Marianne Bang Hansen	forsker II	Ph.d (psykologi)	100
Trond Heir	forsker I	Dr. scient.(spes. psykiatri)	100
Ole Kristian Hjemdal	forsker II	Cand. sociol.	100
Ida Holth	prosjektmedarbeider	Cand.psychol.	90
Marianne Jakobsen	stipendiat	Cand.med. (spes. psykiatri)	100
Anne Jansen	forsker II	Ph.d. (psykologi)	20
Wenche Jonassen	forsker II	Cand.polit.(sosiologi)	100
Siri Graff Leknes	forsker II	Ph.d.(psykologi)	20
Inger Lise Lien	forsker I	Dr. polit (antropologi)	100
Bente Lømo	stipendiat	Master i psykologi.	70
Melinda Ashley Meyer	forsker II	Ph.D.(Expressive Arts Therapy)	50
Alexander Nissen	prosjektmedarbeider	Cand. Med.	75
Marianne Opaas	stipendiat	Cand.psychol.	100
Synne Osen Ostermann	prosjektkoordinator	Master i psykologi	20
Randi Saur	forsker III	Master I sosialt arbeid	100
Laila Skogstad	prosjektmedarbeider	Ph.D. (psykotraumatologi)	20
John Filip Strandmoen	prosjektmedarbeider	Cand. Psychol.	20
Øivind Solberg	forsker II	Ph.D.(psykologi)	100
Ida Frugård Strøm	stipendiat	Master i sosiologi.	100
Siri Thoresen	Forsker II	Dr. psychol	100
Odd Arne Tjersland	prosjektleder/forsker I	Dr. philos.(psykologi)	20
Sverre Varvin	forsker II	Dr.philos.(psykiatri)	50
Helene Aakvaag	stipendiat	Cand. psychol.	100

Trond Heir har bistilling som professor ved Institutt for klinisk medisin, UiO. Melinda Meyer har bistilling som førsteamanuensis ved European GraduateSchool, Saas-Fee, Sveits.

Styret 2013

Styret har syv medlemmer med personlige vara. To medlemmer foreslås av Universitetet i Oslo, to foreslås av Sosial- og helsedirektoratet, to foreslås av senterets styre. Ett medlem med varamedlemmer velges av de ansatte.

Gudleik Grimstad, Oslo (leder)
Vara: Edvard Hauff, Oslo

Erik Gulbrandsen, Rælingen
Vara: Edvard Hauff, Oslo

Trine Normann, Oslo
(nestleder)
Vara: Camilla Grimsæth, Larvik

Magne Raundalen, Bergen
Vara: Willy-Tore Mørch, Tromsø

Toril Araldsen, Oslo
Vara: Venke Agnes Johansen,
Bergen

Synnøve Skjeldal, Sandnes
Vara: Inger Fernanda Stokke,
Lærdal

Yngvil Grøvdal, Bærum
Vara: Åse Langballe, Oslo Wenche
Jonassen, Oslo
Kristin Skjorten, Bærum

Styret har hatt seks møter i 2013. Det er også avholdt to dialogmøter mellom oppdragsdepartementene og styret.

Årsberetning 2013

Virksomheten og hvor den drives

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS) ble stiftet 17. november 2003. Selskapet er et datterselskap av UNIRAND AS som er heleid av Universitetet i Oslo. Aksjekapitalen er kr. 100.000. Selskapet har forretningsadresse i Gullhaugveien 1-3, Oslo. Fem departementer sto bak opprettelsen av selskapet. Selskapet startet sin ordinære drift 1. januar 2004.

Formål

Selskapets formål og hovedoppgave er kunnskapsutvikling gjennom forskning, på området vold og traumatisk stress. Selskapet skal også drive utviklingsarbeid, utdanning og veiledning. Senteret skal ha et tverrfaglig og interdisiplinært perspektiv og omfatte studier av biologiske, psykologiske, sosiale, kulturelle og rettslige betingelser. Senteret skal knytte sin virksomhet opp mot praksisfeltet/klinisk virksomhet.

Virksomheten i 2013

NKVTS mottar årlige tilskudsbeholdninger fra Helse- og omsorgsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet samt Forsvarsdepartementet. Senterets virksomhet er i samsvar med departementenes føringer når det gjelder prioriterte temer og prosjekter.

Forskning

I 2013 ble forskningsprosjekter knyttet til terrorangrepene 22. juli - en undersøkelse rettet mot overlevende og berørte fra Utøya, - en undersøkelse rettet mot overlevende og berørte i Regjeringskvartalet samt en befolkningsundersøkelse videreført. Det er gitt midler fra NFR til videreføring av Utøya-prosjektet og fra NFR og Ekstrastiftelsen til Regjeringskvartalprosjektet i perioden 2014-2017.

Det har for øvrig vært lagt vekt på gjennomføring av andre pågående prosjekter, m.a. prosjekter knyttet til departementenes handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. Et større prosjekt «Omfangundersøkelse av vold og voldtekt i nære relasjoner» er under uttrapportering. Prosjekt om behandling og rehabilitering av traumatiserte flyktninger er i analyse- og publiseringsfasen.

Fleire prosjekter vedr. seksuelle og fysiske overgrep mot barn er videreført.

Behandlingsprosjektet «Traumefokusert kognitiv alferdsterapi hos barn (TF-CBT)» er avsluttet.

Prosjektet «Implementering av TF-CBT i klinikk» har fått finansiering fra Helsedirektoratet for perioden 2012 - 2017. Prosjektet er godt i gang og har ved årsskiftet avtaler med 23 polikliniker. NKVTS har også fått midler til videreføring av arbeidet som nasjonal kompetansesenhhet om kjønnslemlestelse. Det ble høsten 2013 gitt tilsagn om midler fra Justis- og beredskapsdepartementet og Helsedirektoratet til et femårig forskningsprogram om vold i nære relasjoner.

Fleire kunnskapsverktøyer er utarbeidet om ulike tema knyttet til vold og overgrep.

39 vitenskapelige artikler med fagfelleevaluering ble publisert eller antatt for publisering, 4 FOU-rapporter og 3 bøker. I tillegg er det utviklet elektroniske veiledere/håndbøker til bruk i praksisfeltet og kommunene.

Undervisning

Det treårige mastergradsstudiet ved UiO - Psykososialt arbeid - selvmord, rus og traumer hadde opptak til kull nummer tre med start høsten 2013. Mange av senterets forskere underviser og gir veiledning til masterstudentene.

Internasjonal virksomhet

Senterets funksjon som sekretariat for EU-programmet Daphne III (2007-2013) ble avsluttet i 2013. NKVTS deltar i et nordisk nettverk vedr. forskning på enslige, mindreårige flyktninger. I 2013 deltok NKVTS i en NORAD-finansiert anbuds konkurranse om å utvikle et internasjonalt forskningssamarbeid om utviklingsmessige, medisinske og psykososiale følger av genital mutilering. Senteret deltar også i arbeid med å utvikle prosjekter om «Domestic Violence» i Slovakia og Estland under EØS-1 samarbeidsmekanismen.

Økonomi

Årsregnskapet avlegges etter regnskapslovens bestemmelser og gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat i 2013. Det er ingen finansiell risiko knyttet til selskapets eiendeler. Selskapets drift finansieres i hovedsak av fire departementer, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- likestilling- og inkluderingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet. Selskapet er derfor ikke utsatt for vesentlig markeds-, likviditets- eller kreditt risiko. Forutsetningene for videre drift er til stede og fortsatt drift er lagt til grunn for regnskapet.

Årets underskudd på kr 271 547 dekkes opp av egenkapital. Selskapet vil etter årsavslutningen ha en positiv oppført egenkapital på kr 7 236 118. Egenkapitalen vurderes å være robust. Det er fastsatt i vedtektene at utbytte ikke kan utbetales.

Arbeidsmiljø, sykefravær og likestilling

Arbeidsmiljø: Virksomheten drives etter arbeidsmiljølovens bestemmelser. Selskapet er representert i et felles arbeidsmiljøutvalg for Unirand. Det vil bli etablert et eget arbeidsmiljøutvalg for selskapet i 2014.

Det legges vekt på et fleksibelt og varetakende arbeidsmiljø. Sentret har personalpolitiske rammedokumenter, samt seniorpolitiske retningslinjer, og det settes fokus på faglig utvikling av medarbeiderne, likestilling mellom kjønnene og tilrettelegging av arbeidet i forhold til livsfasebehov. Medarbeiderne gis anledning til å drive fysisk trening i arbeidstiden. Det ble i 2012/2013 gjennomført et prosjekt for kartlegging og utvikling av det psykososiale miljøet ved sentret i samarbeid med de tillitsvalgte og verneombudet. På grunnlag av resultatene fra kartleggingen er det gjort tiltak for å tydeliggjøre sentrets organisasjon og interne prosesser. Sentret har ikke hatt arbeidsuhell.

Sentret flyttet inn i nye moderne og hensiktsmessige lokaler sommeren 2013. Dette har gitt et løft til trivselen og det totale arbeidsmiljøet ved sentret.

Sykefravær: Sykefraværet i 2013 var på 4,2 mot 4,3 % i 2012. 3,4% av fraværet var legemeldt, 0,8% var egenmeldt.

Likestilling: Selskapet hadde pr 31.12.2013 79 ansatte, 61 kvinner og 18 menn. 4 av styrets 7 medlemmer er kvinner. Ledergruppen i selskapet består av 3 kvinner og 3 menn. Det personalpolitiske rammedokumentet slår fast at NKVTS skal være et inkluderende arbeidssted og motarbeide enhver form for diskriminering og usaklig forskjellsbehandling samt at den enkelte arbeidstakers lønnsnivå skal være uavhengig av kjønn.

Ytre miljø

Selskapets virksomhet påvirker ikke det ytre miljø. Ut over reisevirksomhet.

Velenvidere

Styret har i 2013 vedtatt ny strategisk plan for sentret (2014-2018).

I planperioden er det et mål å igangsette langsiktige og longitudinelle studier innenfor alle de tre overordnede tematiske kategoriene for sentrets forskning: Vold og tvanggrep i nære relasjoner, katastrofer og stressmestring og tvungen migrasjon, traumatisering og flyktningshelse. Det vil være viktig også å utnytte allerede foreliggende data.

NKVTS har som mål å styrke sin posisjon som en sentral aktør i forskningsformidling om vold og traumer i Norge. Sentret skal bidra aktivt til at den kunnskap som formidles skal kunne komme praksisfeltet til nytte. I planperioden vil NKVTS ta et mer samlet grep om forskningsformidling, kommunikasjon og dialog med målgruppene. Både vitenskapelig og populærvitenskapelig formidling skal stimuleres og være meriterende for forskerne. Formidling skal være en integrert del av forskningsprosessen fra begynnelse til slutt.

Samarbeid med andre fagmiljøer er en viktig forutsetning for at NKVTS' kunnskapsproduksjon skal være nasjonalt ledende. NKVTS skal utvikle samarbeidet med forskningsinstitutter, universiteter og høyskoler, nasjonale og regionale ressurs- og kompetansemiljøer, kliniske miljøer og praksisfeltet.

NKVTS skal videreutvikle det internasjonale engasjementet i forskningsvirksomheten, og styrke posisjonen som en attraktiv samarbeidspartner internasjonalt.

NKVTS skal i 2014 etablere et forskningsprogram om vold og overgrep i nære relasjoner som vil bidra til å realisere ambisjonene i ny strategisk plan.

Det er styrets oppfatning at senteret har fulgt opp sine målsettinger fra forrige strategiperiode og hatt en god utvikling. Styret har tillit til at senteret vil ha gjennomføringskraft til å følge opp målsettingene også i den nye planen, og ser fram til å bidra til dette.

Oslo 18. februar 2014

 Gudleik Grimstad styreleder	 Trine Normann styrets nestleder	 Magne Raundalen styremedlem	 Toril Aaldsen styremedlem
 Synnøve Skjeltø styremedlem	 Erik Gulbrandsen styremedlem	 Ingvil Grøvdal styremedlem	 Inge Elise Birkeland direktør

Årsregnskap 2013 – NKVTS AS

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. – angir at beløpet er 0.

Resultat			
	Note	2013	2012
Driftstilskudd fra departement og statlig etater	1	36 585 791	32 491 005
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	1	28 354 016	18 539 139
Salgsinntekter	1	776 735	707 092
Salg av eiendom, maskiner og utstyr mv.		-	-
Annen driftsinntekt	1	468 030	124 234
Sum driftsinntekt		66 184 572	51 861 470
Lønnskostnader	2	(47 048 354)	(38 426 919)
Varekostnader		-	-
Andre driftskostnader	3,4	(20 138 259)	(13 366 214)
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		-	-
Nedskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		-	-
Sum driftskostnad		(67 186 613)	(51 793 133)
Driftsresultat		(1 002 041)	68 337
Finansinntekter	5,6	786 135	1 212 917
Finanskostnader	5,6	5 640	2 825
Sum finansposter		780 494	1 210 092
Ordinært resultat før skattekostnad		(221 547)	1 278 429
Skatt på ordinært resultat		-	-
Årsresultat		(221 547)	1 278 429
Disponeringer			
Overføringer annen egenkapital	10	(221 547)	1 278 429
Sum overføringer		(221 547)	1 278 429

Årsregnskap 2013 - NKVTS AS

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative, - angir at beløpet er 0.

Balanse

	Note	2013	2012
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I. Immaterielle eiendeler			
II. Varige driftsmidler			
III. Finansielle anleggsmidler			
Sum anleggsmidler		-	-
B. Omløpsmidler			
I. Varer			
II. Fordringer			
Kundefordringer	7	218 567	54 458
Andre fordringer	8	55 378	48 392
III. Investeringer			
IV. Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende	6	47 054 554	53 992 390
Sum omløpsmidler		47 328 499	54 095 240
SUM EIENDELER		47 328 499	54 095 240

Årsregnskap 2013 - NKVTS AS

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Balanse

	Note	2013	2012
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital			
I. Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	9	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital		100 000	100 000
II. Opptjent egenkapital			
Årets resultat overført annen egenkapital	10	(221 547)	-
Annen opptjent egenkapital	10	7 457 865	7 457 865
Sum opptjent egenkapital		7 236 318	7 457 865
Sum innskutt og opptjent egenkapital		7 336 318	7 557 865
D. Gjeld			
I. Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	13	6 524 171	5 224 843
II. Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kreditinstitusjoner		-	-
III. Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 124 865	2 313 494
Skyldige skatetrekk		1 694 891	1 553 128
Betalbar skatt		-	-
Andre skyldige offentlige trekk		-	10 541
Skyldige offentlige avgifter	11	1 585 887	1 518 381
Avsatte feriepenger		3 920 243	3 161 721
Utbytte		-	-
Annen kortsiktig gjeld	12	23 142 125	32 755 266
Sum gjeld		39 992 181	46 537 374
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		47 328 499	54 095 240

Oslo, 18.02.2014

 Ole Erik Grinstad Styrets leder	 Trine Normann Styrets nestleder	 Magne Raundalen Styremedlem	 Synnøve Skjeldal Styremedlem
 Toril Araldsen Styremedlem	 Yngvild Grøvdal Styremedlem	 Erik Gilbrandsen Styremedlem	 Inger Elise Birkeland Daglig leder

Årsregnskap 2013 - NKVTS AS

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Kontantstrømoppstilling

	2013	2012
Driftsresultat etter avregning	(221 547)	1 278 429
Ordinære avskrivninger	-	-
Endring i kundefordringer	(164 108)	591 536
Endring i leverandørgjeld	808 946	681 692
Endring i pensjonsavsetninger	1 299 328	-
Endring andre fordringer	-	-
Endring forskuddsbetalte kostnader	18 013	(40 460)
Endring trekk og avgifter	198 727	217 468
Endring avsetninger og annen kortsiktig gjeld	(8 852 195)	9 086 978
Endring i andre tidsavgrensningsposter	(8 635 454)	9 263 987
(A) Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(6 912 836)	11 815 643
(B) Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(25 000)	-
(C) Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-	-
(D) Netto kontantstrøm andre endringer	-	-
(E) Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende (A-B+/-C+/-D)	(6 937 836)	11 815 643
(F) Beh. av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens beg.	53 992 390	42 176 747
Beh. av bankinnsk., kont. og lign. ved per. slutt (F+/-E)	47 054 554	53 992 390
Spesifikasjon av kontantbeholdningen ved periodens slutt:		
Bankinnskudd	45 276 886	52 371 222
Skattetreksinnskudd og lignende	1 777 668	1 621 168
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	-	-
Sum bankinnskudd og kontanter	47 054 554	53 992 390

Noter til årsregnskapet 2013 - NKVTS

Regnskapsprinsipper

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS) har forretningskontor i Oslo og er datterselskap av UniRand AS, heleid av Universitetet i Oslo.

Det utarbeides konsernregnskap for UniRand AS, samt datterselskapene Norsk senter for studier av problematferd AS (Atferdssenteret AS), Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS AS), DigForsk AS og Nordisk institutt for odontologiske materialer AS (NIOM AS).

Årsregnskapet utleveres ved selskapets forretningskontor i Oslo.

Anvendt regnskapsprinsipp

Regnskapene til NKVTS er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for øvrige foretak, og bygger på transaksjons-, opptjenings-, sammenstillings-, forsiktighets- og kongruensprinsippet.

Ved usikkerhet anvendes beste estimat.

Forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn.

Inntektsføring

NKVTS resultatfører inntekt når den er opptjent (Opptjeningsprinsippet), jf. Regnskapsloven § 4-1 første ledd nr 2.

Offentlige tilskudd

NKVTS mottar offentlig tilskudd til drift. Mottatte tilskudd periodiseres sammen med de kostnader tilskuddet er ment å dekke. Det knytter seg tilbakebetalingsforpliktelser på ubenyttede prosjektmidler og basistilskudd.

Kostnader

Kostnader er resultatført i de perioden den er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Avgrensningen for en periodisering av kostnader er praktisert til mottakstidspunktet av varen og tjenesten.

Prosjekter er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Denne metoden tilsier at påløpte kostnader tilsvarer fremdriften i prosjektene.

Skatter

NKVTS er på bakgrunn av skatteloven § 2-32 (1) fritatt fra alminnelig skatteplikt siden selskapet ikke har erverv til formål. Skattekostnaden er på dette grunnlag satt til 0 i regnskapet og betalbar skatt og utsatt skatt er ikke beregnet.

Varige driftsmidler

Investeringer og påkostninger i eiendom, bygg og utstyr som har en kostpris som overstiger 15.000 kroner og har en økonomisk levetid på over tre år balanseføres og avskrives over driftsmiddelets levetid.

Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn balanseført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, blir det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over den økonomiske levetiden.

Omløpsmidler - Kortsiktig gjeld

Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Noter til årsregnskapet 2013 - NKVTS

Regnskapsprinsipper

Pensjoner

Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Norsk Regnskapsstandard 6.

Netto pensjonskostnader består av nåverdi av årets pensjonsopptjening og rentekostnad på pensjonsforpliktelsen, fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene og korrigert for den fordelte virkning av endringer i pensjonsplan, estimater og avvik. I henhold til regnskapsstandarden skal selskapets pensjonsordning behandles som en ytelsesplan, der de fremtidige pensjonsytelsene er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalderen. Ved verdsettelsen av pensjonsmidlene benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdi korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra SPK over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdi korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra SPK over pålept pensjonsforpliktelse.

Aktuarmessige beregninger blir foretatt hvert år av SPK basert på informasjon fra selskapet.

Kontantstrøm

Kontantstrømsoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2013	2012
<i>Årets driftstilskudd fra departement og statlige etater</i>		
Helsedirektoratet	28 500 000	25 388 453
Helsedirektoratet - Ekstraordinær bevilgning		-
Barn- og likestillingsdepartementet	4 184 000	4 060 000
Justisdepartementet	2 611 000	2 526 751
Forsvaret	1 162 968	1 128 000
Overførte bevilgninger fra tidligere år / (til neste år)	127 823	(612 199)
Sum årets driftstilskudd fra departement og statlig etater	36 585 791	32 491 005
<i>Årets tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>		
Statlige etater	23 406 847	15 175 302
Andre	4 947 168	3 363 837
Sum årets tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	28 354 016	18 539 139
<i>Salgsinntekter</i>		
Salgsinntekter, avgiftspliktige	-	-
Salgsinntekter, avgiftsfrie	-	-
Salgsinntekter, utenfor avgiftsområde	776 735	707 092
Sum salgsinntekter	776 735	707 092
<i>Andre inntekter</i>		
Leieinntekter	-	-
Andre inntekter	468 030	124 234
Periodiserte inntekter	-	-
Sum andre inntekter	468 030	124 234
Sum driftsinntekter	66 184 572	51 861 470

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative, - angir at beløpet er 0.

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte mm.

Lønnskostnader	2013	2012
Lønninger	31 671 550	26 382 268
Feriepenger	3 925 737	3 197 948
Arbeidsgiveravgift	5 610 846	4 696 645
Pensjonskostnader	5 638 282	3 729 251
Sykepenger og andre refusjoner	(440 200)	(228 373)
Andre ytelser	642 139	649 181
Sum lønnskostnader	47 048 354	38 426 919
Gjennomsnittlig antall årsverk	58	51

	2013			2012	
Ytelser til ledende personer	Styreonorar	Lønn	Naturalytelse	Samlet godtgj.	Samlet godtgj.
Inger Elise Birkeland - daglig leder		1 033 664	8 076	1 041 740	958 501
Godleik Grimstad - styrets leder	67 917			67 917	39 583
Trine Normann - styrets nestleder	35 000			35 000	25 000
Bjorn Hol	2 083			2 083	10 417
Magne Raandalen	35 000			35 000	25 000
Synnøve Skjeldal	35 000			35 000	25 000
Toril Araldsen	35 000			35 000	25 000
Yngvill Grøvdal	33 854			33 854	19 271
Lutise de Wal Pastoor	1 146			1 146	5 729
Ingrid Fernanda Stokke	10 000			10 000	10 000
Camilla Grimsath	3 000			3 000	-
Venke Johansen	5 500			5 500	2 000
Wenche Jonassen	500			500	2 000
Åse Langballe	2 500			2 500	-
UniRand AS v/Erik Gulbrandsen	30 000			30 000	25 000
Sum godtgjørelse	296 500	1 033 664	8 076	1 338 240	1 214 501

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer

Daglig leder/adm.dirigtor og styreleder har ingen avtale om sluttvedotag. Selskapene har ikke bonus eller opsjonsordninger. Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet for medlemmer av ledergruppen eller styret.

Revisor	2013	2012
Revisjon	62 800	71 400
Andre tjenester	0	0
Beløpene er ekskl. mva.		

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Note 3 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	2013	2012
Husleie	2 789 917	1 427 876
Fellesutgifter, elektrisitet, renhold	443 598	527 916
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	147 091	92 936
Mindre utstyrsanskaffelser	1 269 396	530 198
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 088 833	747 695
Konsulenttjenester og innleid arbeidskraft	8 354 229	4 389 929
Kontor- og forsikringstjenester	314 090	242 238
Andre kjøp av tjenester	293 538	304 261
Reiser og diett	2 113 065	2 544 820
Bøker, aviser, tidsskrifter m.m.	165 498	58 929
Kostnader til tele og data (ikke utstyrsanskaffelser)	250 860	191 913
Kontingenter, gaver, tilskudd	125 254	114 879
Andre kontor kostnader	818 165	508 734
Øvrige driftskostnader	1 964 902	1 683 890
Sum andre driftskostnader	20 138 259	13 366 214

Note 4 Varige driftsmidler og leier

NKVTS AS har frem til og med 30.06.2013 leid kontorlokaler i Kirkeveien 165, Ullevål Universitetssykehus.

Leien utgjorde for 2013 kr. 716.184,-

Leieavtalen ble sagt opp med virkning fra 1.juli 2013, og ny leieavtale ble inngått med Avantor AS for nye lokaler.

NKVTS AS har i 2013 fra og med 01.07.2013 leid kontorlokaler i Gullhaugveien 1-3, 0484 Oslo. Leien utgjorde for 2013 kr. 2.028.323,-

NKVTS AS har i 2013 leid datasystemer fra Universitetet i Oslo. Leien utgjorde for 2013 kr. 692.125,-

Avtalen blir automatisk fornyet hvert år og har seks måneders oppsigelsestid.

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Note 5 Netto finansinntekt/(-kostnad)

	2013	2012
Finansinntekter		
Renteinntekter	784 752	1 211 439
Endring i markedsverdi finansielle omlopsmidler	-	-
Gevinst ved salg av aksjer	-	-
Mottatt utbytte	-	-
Valutagevinst	599	1 477
Annen finansinntekt	784	-
Sum finansinntekter	786 135	1 212 917
Finanskostnader		
Restekostnad	4 231	464
Tap ved salg av aksjer	-	-
Valutatap	1 409	2 361
Annen finanskostnad	-	-
Sum finanskostnader	5 640	2 825
Netto finansinntekt/(-kostnad)	780 494	1 210 092

Note 6 Bankinnskudd, kontanter og ligende

	2013	2012
Bankinnskudd og interimskonti	47 054 554	53 992 390
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	-	-
Sum bankinnskudd og kontanter	47 054 554	53 992 390
Herav bundne bankinnskudd:		
Skatetrekk	1 777 668	1 621 168
Garantier	-	-
Andre bundne innskudd	-	-
Sum bundne bankinnskudd	1 777 668	1 621 168
Oremerkede midler til pensjonsforpliktelser	5 883 635	5 759 800
Sum oremerkede bankinnskudd	5 883 635	5 759 800

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Note 7 Kundefordringer

	2013	2012
Kundefordringer til pålydende	218 567	54 458
Avsett til latent tap	-	-
Fordringer kredittkort	-	-
Sum kundefordringer	218 567	54 458
Tap på krav	-	-
Endring i avsetning til tap på krav	-	-
Kostnadsført tap på krav utgjør	-	-

Aldersfordeling kundefordringer:

År	ikke forfalt	1-30	31-60	61-90	91-180	181-	Sum
31.12.13	213 130	504	-	500	-	4 433	218 567
31.12.12	51 708	-	500	250	-	2 000	54 458

Note 8 Andre fordringer

	2013	2012
Fordringer på ansatte:		
Reise- og ekskursjonsforskudd	-	-
Personallån	-	-
Andre fordringer på ansatte	25 000	-
Sum fordringer på ansatte	25 000	-
Periodiseringer:		
Påløpt, ikke fakturert/mottatt andre inntekter	-	-
Forskuddsbetalte kostnader	30 378	48 392
Andre periodiseringer	-	-
Sum periodiseringer	30 378	48 392
Deposittim	-	-
Øvrige fordringer	-	-
Sum andre fordringer	55 378	48 392

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Note 9 Aksjekapital

Aksjekapitalen pr. 31.12.2012 består av følgende aksjeklasser:

	Antall	Pålydende	Bokført verdi
Aksjer	100	1 000	100 000

Selskapets aksjonærer er:

	Antall	Eierandel	Stemmende
Unifam AS	100	100 %	100 %

Innskutt egenkapital består av:

	2013	2012
Aksjekapital	100 000	100 000
Sum innskutt egenkapital	100 000	100 000

Note 10 Annen opptjent egenkapital

	2013	2012
Annen opptjent egenkapital 01.01	7 457 865	6 179 437
Overført fra årets resultat	(221 547)	1 278 429
Annen opptjent egenkapital 31.12.	7 236 318	7 457 865

Note 11 Skyldige offentlige avgifter

	2013	2012
Skyldig merverdiavgift	-	-
Skyldig arbeidsgiveravgift	1 585 887	1 518 381
Andre offentlige avgifter	-	-
Sum skyldige offentlige avgifter	1 585 887	1 518 381

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	2013	2012
Gjeld til ansatte:		
Skyldige reisekostnader	-	-
Skyldig lønn	-	-
Annen gjeld til ansatte	946	3 371
Sum gjeld til ansatte	946	3 371
Periodiseringer:		
Mottatt opptjent inntekt	-	-
Periodisert tilskudd	22 879 244	32 531 895
Pålydte kostnader	261 936	220 000
Andre periodiseringer	-	-
Sum periodiseringer	23 141 179	32 751 895
Øvrige kortsiktig gjeld		
Sum annen kortsiktig gjeld	23 142 125	32 755 266

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Note 13 Pensjonskostnader

NKVTS AS er tilsluttet Statens Pensjonskasse. Alle faste ansatte er tilsluttet ordningen, og de blir innmeldt i pensjonsordningen fra første ansettelsesdag. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsen fra folketrygden. Ved beregningen brukes lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag. Antall ansatte som er tilsluttet ordningen 31.12.2013 er 79. Premie for 2013 er kr. 4.338.954.

Følgende økonomiske forutsetninger er benyttet ved beregningen av pensjonskostnader og forpliktelser.

	31.12.2013	31.12.2012
Avstemming - balanseført pensjonsforpliktelse		
PBO ved periodens slutt	67 551 428	56 859 708
Pensjonsmidler ved periodens slutt	43 439 457	37 869 401
Netto pensjonsforpliktelse	24 111 971	18 990 307
AGA av netto pensjonsforpliktelse	3 399 788	2 677 633
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	27 511 759	21 667 940
Ikke resultatført aktuarielt tap (gevinnt)	18 394 029	15 147 642
Estimatavvik AGA	2 593 558	2 135 818
Balanseført pensjonsforpliktelse inkl. AGA	6 524 172	4 384 481
Herv balanseført AGA	806 230	541 816
Endring pensjonsmidler	2 139 691	1 743 778

* NKVTS hadde pr. 31.12.13 regnskapsført pensjonsforpliktelser på kr. 5.224.843.

Beregningen pr 31.12.2012 viste til sammenligning pensjonsforpliktelser på kr. 4.384.481.

I og med at nedgangen var forbigående, valgte NKVTS å ikke nedskrive balanseførte pensjonsforpliktelser i 2012.

Dette da beregning fra SPK i fjor viste at balanseført pensjonsforpliktelse ble antatt å være kr. 7.021.531 pr. 31.12.2013.

Reell forpliktelse pr. 31.12.2013 endte på kr. 6.524.172,-, med en reell økning fra 2012 på kr. 1.299.329.

De økonomiske forutsetninger er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

	31.12.2013	31.12.2012
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	4,10 %	4,20 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,40 %	4,00 %
Årlig forventet lønnsvekst	4,00 %	4,00 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	2,75 %	2,25 %
Årlig forventet G-regulering	3,50 %	3,00 %
Amortiseringsfaktor (Forventet gjenslående tjenestetid)	5	5
Korrider i %	10,00 %	10,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftsfaktor	14,10 %	14,10 %
Demografiske data	31.12.2013	31.12.2012
Antall yrkesaktive	79	60
Gjennomsnittsalder - yrkesaktive	46	47
Sum pensjonsgrunnlag	37 257 599	29 440 319
Gjennomsnittlig lønn	471 615	490 672
Antall pensjonister	3	3
Antall oppsatt	-	-
Aktuariesige forutsetninger	31.12.2013	31.12.2012
Dødelighet	K2013	K2005
Uferhet	200 % * K1963	200 % * K1963
Eterlatte / giftesannsynlighet	K2013	K2005
Frivillig avgang	18% ; 2%	18% ; 2%
Utakstilføydighet foetid (AFP)	10% 62 år	10% 62 år

Noter til årsregnskapet 2013 -

Beløp i hele kroner. Tall i () er negative. - angir at beløpet er 0.

Note 14 Nærstående parter, mellomværende og transaksjoner med selskap i samme konsern

Konsernets nærstående parter består av hovedaksjonær, datterselskaper, medlemmer av styret og ledelsen. Alle transaksjoner er foretatt som en del av den ordinære virksomheten og til armengjelds priser. Datterselskapene har inngått avtale med morselskapet.

Ved etablering av UniRand AS fortsatte Universitetet i Oslo (UIO) at datterselskapene skal betale et årlig driftstilskudd som er med på å finansiere driften av holdingselskapet (jfr notat fra universitetsdirektøren av 24.mai 2002). I samsvar med vedtak fattet av styret i UniRand AS om finansieringsmodell skal datterselskapene betale et årlig driftstilskudd til morselskapet tilsvarende inntil 0,5% av selskapets omsetning, men minimum kr. 75.000.

Morselskapet har følgende fordringer på NKVTS AS:	2013	2012
Driftstilskudd UniRand AS	83 538	169 261
Sum mellomværende	83 538	169 261

De vesentlige avtalene med morselskapet er som følger:	2013	2012
Driftstilskudd UniRand AS	293 538	304 261
Styrekonor UniRand AS	30 000	25 000
Viderefakturerings kostnader NSD	11 943	16 075
Sum	335 481	345 336

UIO har følgende kundefordringer mot NKVTS AS:	2013	2012
Leie datasystemer	378 594	292 800
Sum kundefordringer	378 594	292 800

UIO har følgende leverandorgjeld til NKVTS AS:	2013	2012
Viderefakturert utlegg Masterstadien	17 605	45 208
Sum leverandorgjeld	17 605	45 208

UIO har følgende kjøp av varer og tjenester fra NKVTS AS:	2013	2012
Undervisning	286 591	-
Undervisning-Masterutdanning	-	620 667
Prosjektstøtte - VAM-prosjekt "Out of Work"	-	1 328 333
Tilskudd andre	1 020 040	-
Viderefakturert utlegg Masterstadien	-	124 234
Viderefakturerte kostnader personal	4 280	-
Viderefakturerte kostnader annet	15 398	-
Viderefakturerte kostnader reise	13 933	12 472
Viderefakturerte kostnader møte	19 996	4 023
Sum kjøp	1 360 198	2 089 729

UIO har følgende salg av varer og tjenester til NKVTS AS:	2013	2012
Leie datasystemer	692 125	609 419
Konsulenttjenester	228 385	102 188
Data/Web/Internett	-	33 125
Trykksak	2 483	-
Bøker	240	-
Lisenser	31 250	-
Overhead kostnader - VAM-prosjekt "Out of Work"	44 375	-
Vitenskapelige bistillinger	383 671	348 401
Sum salg	1 382 529	1 093 132

Til generalforsamlingen i
Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS AS)
Oslo

REVISORS BERETNING FOR 2013

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS som består av balanse per 31. desember 2013 og resultatregnskap som viser et underskudd på kr 221 547, kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre notecopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utføre revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til NKVTS AS per 31. desember 2013 og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, den 18. februar 2014

Siv Tone Franche
Statsautorisert revisor

KATALOG

Forsknings- og utviklingsprosjekter	37
Epidemiologisk forskning	37
PTSD-forskning	38
Katastrofeforskning	39
Klinisk orientert forskning / intervensjonsforskning	41
Forskning på flyktninger og asylsøkere	42
Vold i nære relasjoner	44
Kjønnslemlestelse, forskning og utvikling	46
Utviklingsprosjekter	47
Publikasjoner 2013	49
Vitenskapelige artikler	49
Artikler i fag-/bransjetidsskrift	52
Bøker	52
Bidrag i antologier	53
Rapporter og notater	53

Forsknings- og utviklingsprosjekter

Epidemiologisk forskning

[Epidemiologi: Omfangsundersøkelsen om vold i nære relasjoner - Trygghet, vold og livskvalitet i Norge](#)

Prosjektleder: Ole Kristian Hjemdal

Forskere: Grete Dyb, Mia Myhre, Siri Thoresen, Tore Wentzel-Larsen, Helene Flood Aakvaag

Koordinator: Ida Kathrine Holth

Periode: 2010-2014

Samarbeid: SSB, Dean Kilpatrick, FHI

Mål: I undersøkelsen vil vi finne ut hvor stor del av den norske befolkning som har vært utsatt for ulike belastninger som vold, seksuelle overgrep, trakassering, tap, omsorgssvikt og andre vanskelige livsforhold. Vi vil også kartlegge hvor stor del av den norske befolkningen som opplever seg trygge og har hatt god omsorg. I tillegg vil vi belyse hvilken betydning vold og andre trusler mot tryggheten har for helse og livskvalitet. Vi vil også undersøke om de som har opplevd vold har søkt hjelp eller støtte.

[Epidemiologi: Små barn utsatt for skade](#)

Prosjektleder: Grete Dyb

Forskere: Siri Thoresen

Stipendiat: Mia Myhre

Periode: 2008-2014

Samarbeid: Folkehelseinstituttet

Mål: Identifisere risikofaktorer for at små barn blir utsatt for skade. Arbeidet inngår i en dr gradsavhandling ved Det medisinske fakultet, UiO.

Publikasjoner i 2013:

Myhre, M., Dyb, G., Wentzel-Larsen, T., Grøgaard, J., & Thoresen, S. (2013). Maternal childhood abuse predicts externalizing behavior in toddlers: A prospective cohort study.

Scandinavian Journal of Public Health. [Epub ahead of print]

[Out of work. Life adversities and health behavior in 15-year-olds as predictors of marginalization from the labor market ten years later.](#)

Prosjektleder: Siri Thoresen

Forskere: Grete Dyb, Ole Kristian Hjemdal, Ida Frugård Strøm, Tore Wentzel-Larsen

Periode: 2011-2014

Samarbeid: Klinikk for psykisk helse og rusavhengighet, Seksjon for allmenntmedisin, R-BUP, Dean Kilpatrick, Carl-Gøran Svedin
Mål: Målet med studien er å undersøke betydningene av livsbetingelser og skoleklime under de tidlige ungdomsårene for senere marginalisering fra arbeid i et langtidsperspektiv. Det vil bli lagt særlig vekt på betydningen av mental helse, vold og andre negative livshendelser og helse/risikoatferd. Vi vil se om mekanismer på skolen, i samspill med disse individuelle faktorene, kan ha langtidseffekt for elevenes akademiske prestasjoner og arbeidsevne.

Publikasjoner 2013:

Strøm, I. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., & Dyb, G. (2013). Violence, bullying and academic achievement: A study of 15-year-old adolescents and their school environment. *International Journal of Child Abuse & Neglect*, 37(4), 243-251.

Strøm, I. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., Hjemdal, O. K., Lien, L., & Dyb, G. (2013). Exposure to life adversity in high School and later work participation: A longitudinal population-based

study. *Journal of Adolescence*, 36(6), 1143-1151.

[Epidemiologi: Traumatiske hendelser hos ungdom.](#)

Prosjektleder: Grete Dyb

Forskere: Synne Øien Stensland, Siri Thoresen

Periode: 2010-2014

Samarbeid: Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag

Mål: Målsetningen med denne studien er å undersøke betydningen av posttraumatiske stressreaksjoner i forhold til somatiske helseproblemer og risikoatferd hos ungdom utsatt for traumer. I tillegg undersøkes om sosial støtte fra nær familie og venner og selvfølelse har betydning for psykiske reaksjoner på traumer. Resultatene vil gi ny kunnskap om hva som kjennetegner ungdommer som er spesielt utsatt for å få somatiske helseplager og utvikle risikoatferd etter traumer, og vil peke på resiliensfaktorer som kan hindre negativ utvikling.

Publikasjoner 2013:

Stensland, S., Dyb, G., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., & Zwart, J. A. (2013). Potentially traumatic interpersonal events, psychological distress and recurrent headache in a population-based cohort of adolescents: The HUNT study. *BMJ Open*. doi:10.1136/bmjopen-2013-002997

PTSD-forskning

[Analyser av traumatiske drømmer, ATD](#)

Prosjektleder: Sverre Varvin

Periode: 2006-2015

Samarbeid: Vladimir Jovic IAN (International Aid Network, Beograd), Stephan Hau, Stockholm University, Bent Rosenbaum, Copenhagen University, Tamara Fischmann, Sigmund Freud Institut, Frankfurt, Marianne Leuzinger-Bohleber,

Universität Kassel/Sigmund Freud Institut
Mål: Kunnskap om drømmer hos PTSD-pasienter; struktur, grad av symbolisering relatert til søvnfase og pasientkarakteristika.

[Posttraumatisk stress og nevrobiologiske forandringer etter trafikkulykker.](#)

Prosjektleder: Trond Heir

Forsker: Ines Blix

Periode: 2011-2020

Samarbeid: Oslo Universitetssykehus, Universitetet i Oslo, Kings College London

Mål: Formålet med denne studien er å undersøke forholdet mellom nevrobiologiske endringer i etterkant av en traumatisk hendelse og utvikling av posttraumatiske reaksjoner. Studien har et prospektivt design og vil følge deltakere som har vært utsatt for en trafikkulykke i seks måneder etter hendelsen. Studien vil kombinere et batteri av internasjonalt standardiserte og validerte måleinstrumenter med billeddiagnostikk (MR og funksjonell MR). Deltakerne vil bli testet på tre ulike tidspunkt.

[Posttraumatisk vekst hos barn og foreldre etter traumatiske hendelser](#)

Prosjektleder: Tine Jensen

Forskere: Kristin Alve Glad, Gertrud Sofie Hafstad, Tonje Holt, Silje Mørup Ormhaug,

Periode: 2011-2014

Samarbeid: University of North Carolina

Mål: Forstå mer om ettervirkninger av traumatiske hendelser med vekt på vekst og positive endringer. Eksisterende data fra Tsunamistudien og Tf-CBT studien skal brukes.

Publikasjoner 2013:

Glad, K. A., Jensen, T. K., Holt, T., & Ormhaug, S. M. (2013).

Exploring self-perceived growth in a clinical sample of severely traumatized youth. *International Journal of Child Abuse & Neglect*, 37(5), 331-342.

Jensen, T. K., Ellestad, A., & Dyb, G. (2013). Children and adolescents' self-reported coping strategies during the Southeast Asian Tsunami. *British Journal of Clinical Psychology*, 52, 92.

[Posttraumatisk vekst og livskvalitet etter katastrofale hendelser](#)

Prosjektleder: Trond Heir

Forsker: Egil Nygaard

Periode: 2011-2014

Mål: Fremskaffe og dokumentere kunnskap om posttraumatisk vekst og livskvalitet etter katastrofale hendelser.

[Katastrofeforskning](#)

[European Network for Psychosocial Crisis Management – Assisting Disabled in Case of Disaster, EUNAD](#)

Prosjektleder: Trond Heir

Forskere: Marianne Bang Hansen, Randi Saur

Periode: 2013-2014

Samarbeid: Center for Psychotraumatology, Alexianer Krefeld GmbH, Charles University in Prague, University of Southern Denmark, Federal office of civil protection and disaster assistance, Bonn,

Mål: Prosjektets overordnede mål er å få økt kunnskap om forebygging og forberedelse av ulykker og katastrofer for mennesker med sansetap.

[Terrorangrepet. Forskningsprogram.](#)

Prosjektleder: Arnfinn J. Andersen

Periode: 2012-2015

Mål: Målsettingen med dette forskningsprogrammet er å få mer kunnskap om terrorens betydning for berørte, hjelpere og for befolkningen som helhet, samt å undersøke hvordan samfunnets institusjoner spiller inn. Resultatene skal gi økt innsikt i terrorens konsekvenser, og kunnskap om hvordan disse konsekvensene skal kunne forebygges eller begrenses. Programmet skal

også bidra til kunnskap om hjelpetiltak og danne grunnlag for råd for håndtering av senere katastrofer.

[Helse, trivsel og arbeidsmiljø etter 22/7: En undersøkelse av ansatte i Regjeringskvartalet og departementene](#)

Prosjektleder: Trond Heir

Forskere: Marianne Skogbrott Birkeland, Ines Blix, Marianne Bang Hansen, Alexander Nissen, Øivind Solberg, Lars Weisæth

Periode: 2011-2015

Samarbeid: STAMI; Stein Knardahl og Morten Birkeland Nilsen

Mål: Undersøkelsen vil kartlegge de ansattes helse, arbeidsmiljø, og opplevde sikkerhet og risiko på arbeidsplassen etter bombeeksplosjonen 22/7-2011.

Publikasjoner 2013:

Blix, I., Hansen, M., Birkeland, M. S., Nissen, A. F. W., & Heir, T. (2013). Posttraumatic growth, posttraumatic stress and psychological adjustment in the aftermath of the 2011 Oslo bombing attack. *Health and Quality of Life Outcomes*, 11:160.

Blix, I., Heir, T., & Solberg, Ø. (2013). Centrality of event and symptoms of posttraumatic stress disorder after the 2011 Oslo bombing attack. *Applied Cognitive Psychology*. [Epub ahead of print] doi: 10.1002/acp.2988

Hansen, M., Nissen, A. F. W., & Heir, T. (2013). Proximity to terror and post-traumatic stress: a follow-up survey of governmental employees after the 2011 Oslo bombing attack. *BMJ Open*, 3, e002692.

[Terrorangrepet. Opplevelser og reaksjoner hos de som overlevde på Utøya](#)

Prosjektleder: Grete Dyb

Forskere: Ingrid Bugge, Gertrud Sofie Hafstad, Tine Jensen, Åse Langballe, Jon-Håkon Schultz, Lise Eilin Stene, Synne Øien Stensland, Siri Thoresen

Medarbeidere: Marit Dalset, Kristin Alve Glad, Solveig Laugerud, Marianne Næslund, Helene Flood Aakvaag

Periode: 2011-2020

Samarbeid: Oslo Universitetssykehus ved Trond Diseth (UiO/UOS), professor/dr.med. og Øyvind Ekeberg (UiO/OUS), professor/dr.med.

Mål: Kartlegge hvordan det går med de som ble utsatt for terroren på Utøya 22. juli 2011. Kunnskapen vil gi nyttig kunnskap om hvilke behov katastrofeutsatte har og vil kunne bedre beredskap og tiltak etter fremtidige hendelser.

Publikasjoner 2013:

Dyb, G., Jensen, T. K., Nygaard, E., Ekeberg, Ø., Diseth, T. H., **Wentzel-Larsen, T., & Thoresen, S.** (2013). Post-traumatic stress reactions in survivors of the 2011 massacre on Utøya Island, Norway. *British Journal of Psychiatry*. 1-7. doi:10.1192/bjp.bp.113.133157

Dyb, G., & Glad, K. A. (2013). «Opplevelser og reaksjoner hos de som var på Utøya 22. juli 2011». En oppsummering av andre intervjurunde. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Neste intervjurunde er planlagt i 2014. I dette prosjektet inngår i alt to delprosjekter – se nedenfor:

A) Terrorangrepet 22. juli. Rettsprosessens innvirkning på Utøya-ungdommens psykiske

helse

Prosjektleder: Åse Langballe

Forskere: Solveig Laugerud, Jon-Håkon Schultz

Periode: 2012-2015

Samarbeid: Lunds Universitet.

Sämhellsvetenskapliga fakulteten, Rättsociologiska enheten, Politihøgskolen i Oslo

Mål: Studiens hovedmål er å fremskaffe kunnskap om hvordan ungdommen har opplevd politiavhør og rettsaken etter den 22. juli.

Studien skal også gi kunnskap om hvordan de ulike profesjonelle aktørene innen politi- og rettssystemet har forstått og utøvet sin rolle ved gjennomføring av avhør og rettsbehandling i terrorsaken, og hva vi kan lære av positive erfaringer som er gjort i dette arbeidet.

Det er et mål at resultatene også skal komme barn og unge som er utsatt for andre traumer enn terror, som vold og overgrep i nære relasjoner og det offentlige rom, til gode i deres møter med politi- og rettsvesenet. Prosjektet har som mål både å være teorigenererende og å komme til praktisk nytte.

B) Skole: Kriser, traumer og læring.

Krisehåndtering som pedagogisk arbeid

Prosjektleder: Jon-Håkon Schultz

Medarbeidere: Marit Dalset, Åse Langballe

Periode: 2011-2015

Samarbeid: Institutt for Spesialpedagogikk, UiO

Mål: Prosjektet ønsker å fremskaffe kunnskap om følgende tre hovedmål: hvordan traumatisk stress påvirker læringsforutsetningene, læreres håndtering av traumatiserte elever som var tilstede på Utøya samt hvordan elever og lærere

generelt forholdt seg til terroraksjonene i det påfølgende skoleåret.

[Tsunamiprogrammet: Opplevelser og reaksjoner hos de som var der. Voksne](#)

Prosjektleder: Trond Heir

Forskere: Ajmal Hussain, Egil Nygaard, Arnfinn Tønnessen

Periode: 2005-2015

Mål: Undersøke psykiske helsekonsekvenser av katastrofeeksponering (2004 tsunami) hos voksne, særlig langtidseffekter og symptomforløp. Identifisere prediktorer for alvorlig psykiske problemer etter tsunamien.

Etablere prevalens av forskjellige katastroferelaterte psykiske sykdomstilstander. Undersøke psykometriske egenskaper ved de norske versjonene av psykiatriske selvrapporeringinstrumenter.

Publikasjoner 2013:

Hussain, A., Weisæth, L., & Heir, T. (2013). Posttraumatic stress and symptom improvement in Norwegian tourists exposed to the 2004 tsunami - a longitudinal study. *BMC Psychiatry, 13*, 232. doi:10.1186/1471-244X-13-232

Nordløyken, A., Pape, H., Wentzel-Larsen, T., & Heir, T. (2013). Changes in alcohol consumption after a natural disaster: A study of Norwegian survivors after the 2004 Southeast Asia tsunami. *BMC Public Health, 13*. doi:10.1186/1471-2458-13-58

Forskning om veteraner

Prosjektleder: Arnfinn J. Andersen

Forsker: Per-Olof Michel

Periode: 2012-2013

Mål: Det er et mål å utvikle et felles forskningsprogram for forskning om personer etter deltakelse i internasjonale operasjoner. Det er to aspekter som kan

belyses i framtidig forskning; individuelle forhold og sosiale/organisatoriske forhold som har betydning for veteraners mestring av egen hverdag etter utenlandsoperasjoner. Med utgangspunkt i den faglige kompetansen som FSAN og NKVTS i dag har foreslått det å gjennomføre:

Longitudinelle studier av helse og fungering, samt studier om sosiale og organisatoriske faktorer for veteraners mestring av egen hverdag i samspill med sitt eget nettverk av tidligere og nåværende kolleger, familie og venner.

Vurdering av Levekårsundersøkelsen for veteraner

Prosjektleder: Arnfinn J. Andersen

Forskere: Per-Olov Michel, Ole Kristian Hjemdal

Periode: 2013-2014

Mål: Gi kunnskap om forbedringspunkter for helse- og omsorgstjenesten for veteraner.

Klinisk orientert forskning / intervensjonsforskning

[ATVT-prosjektet: En prosess- og utfallsstudie av terapi med menn som søker hjelp for vold.](#)

Prosjektleder: Odd Arne Tjersland

Forskere: Ingunn Rangul Askeland, Trond Heir, Bente Lømo

Medarbeider: Synne Osen Ostermann

Koordinator: John-Filip Strandmoen

Periode: 2009-2020

Mål: Det overordnede formålet med prosjektet er å vurdere effekten av den behandlingen som gis til klienter som søker behandling for voldsproblemer ved ATV.

Publikasjoner 2013:

Askeland, I. R., & Heir, T. (2013). Early dropout in men voluntarily undergoing treatment for intimate partner violence in Norway. *Violence and Victims, 28*(5), 822-831.

[Behandling av traumatiserte barn og unge,
TF-CBT](#)

Prosjektleder: Tine Jensen

Forskere: Tonje Holt, Silje Sommer
Hukkelberg, Tor Iversen, Silje Mørup
Ormhaug,

Medarbeidere: Lene Beate Granly, Live E.
C. Hoaas, Tore Indregard, Shirley Dowers
Stormyren, Tore Wentzel-Larsen, Tale
Østensjø

Periode: 2008-2014

Samarbeid: Allegheny University Hospital,
Dr. Judy Cohen & Dr. Anthony Mannarino
University of Denver; Professor Stephen
Shirk

Mål: Studien har tre mål: å gi terapeuter
opplæring i en traumefokusert terapimodell,
implementere denne modellen i vanlige
poliklinikker og studere hvorvidt denne
terapimodellen virker bedre i forhold til
traumatiserte barn og unge enn vanlig
poliklinisk praksis.

Publikasjoner 2013:

Hukkelberg, S. S., **Ormhaug, S. M.,
Holt, T., Wentzel-Larsen, T., &
Jensen, T. K.** (2013). Diagnostic
utility of CPSS vs. CAPS-CA for
assessing posttraumatic stress
symptoms in children and
adolescents. *Journal of Anxiety
Disorders*

**Jensen, T. K., Holt, T., Ormhaug,
S. M., Egeland, K., Granly, L.,
Hoaas, L. E. C., Wentzel-Larsen, T.**
(2013). A randomized effectiveness
study comparing trauma-focused
cognitive behavioral therapy with
therapy as usual for youth. *Journal
of clinical child and adolescent
psychology*. [Epub ahead of print]

**Ormhaug, S. M., Jensen, T. K.,
Wentzel-Larsen, T., & Shirk, S. R.**
(2013). The Therapeutic Alliance in
Treatment of Traumatized Youths:
Relation to Outcome in a
Randomized Clinical Trial. *Journal
of Consulting and Clinical
Psychology*. [Epub ahead of print]
doi: 10.1037/a0033884

Hultmann, O., Möller, J., **Ormhaug,
S. M., & Broberg, A.** (2013). Asking
routinely about intimate partner
violence in a child and adolescent
psychiatric clinic: A qualitative study.
Journal of family Violence.
doi:10.1007/s10896-013-9554-5

Dittmann, I., & **Jensen, T. K.** (2013).
Giving a voice to traumatized youth:
Experiences with trauma-focused
cognitive behavioral therapy. *Child
Abuse & Neglect*. [Epub ahead of
print] doi:
10.1016/j.chiabu.2013.11.008

**Forskning på flyktninger og
asylsøkere**

[Behandling og rehabilitering av
traumatiserte flyktninger](#)

Prosjektleder: Sverre Varvin

Forskere: Mehdi Farshbaf, Marianne Opaas
Koordinator: Christopher Lockwood Meyer
Periode: 2005-2020

Samarbeid: UiO - Psykologisk institutt,
psykiatriske poliklinikker,
privatpraktiserende psykologer og psykiatere
Mål: Økt kunnskap om virkninger av
ekstrem traumatisering, evaluere behandling
og rehabilitering., samt å utvikle en
behandlings- og rehabiliteringsmodell, som
bygger på tilgjengelig kunnskap og den
kunnskapen som utvikles i prosjektet, som
kan anvendes i helsevesenet.

Publikasjoner 2013:

Opaas, M., & Hartmann, E. J. (2013). Rorschach assessment of traumatized refugees: An exploratory factor analysis. *Journal of Personality Assessment*, 95(5), 457-470.

[Kunst- og Uttrykksterapi \(KUT\) for nyankomne enslige mindreårige asylsøker gutter ved transittmottak \(EXIT - Expressive Art in Transition\)](#)

Prosjektleder: Melinda Ashley Meyer

Forskere: Trond Heir, Marianne Jakobsen

Medarbeider: John-Filip Strandmoen

Koordinator: Liv Berit Nyblin Løken

Periode: 2008-2013

Samarbeid: Gunnar Reinsborg, EXA terapeut, Siv Lotherington EXA terapeut og Lars Erik Eide Johansen, prosjektmedarbeider

Mål: Studien har tre mål: Å gi terapeuter opplæring i en tidlig intervensjonsmodell, å implementere denne modellen i vanlige transitt og ordinære mottak og å studere hvorvidt denne intervensjonsmodellen virker bedre enn den vanlige aktivitetspraksis ved transittmottak for å forbygge psykiske problemer og bedre fungering i hverdagen.

[Enslige mindreårige asylsøkere: Kartlegging av traumeerfaringer og psykisk helse](#)

Prosjektleder: Tine Jensen

Forskere: Krister Westbye Fjermestad

Medarbeidere: Lene Beate Granly, Envor M. Bjørge Skårdalsmo

Periode: 2009-2013

Mål: Studien har tre siktemål. Det første siktemålet er å få mer kunnskap om hvilke potensielt traumatiserende opplevelser unge enslige asylsøkere som kommer til Norge har erfart og deres tidligere livssituasjon. Det neste er å få mer kunnskap om hvilke psykiske vansker de har. Det siste siktemålet er å få mer kunnskap om hvordan deres psykiske helseplager utvikler seg over tid etter overflytting til kommuner. Slik

kunnskap vil være viktig både for å vurdere det enkelte barnets behandlingsbehov og for planlegging og tilrettelegging av tiltak på omsorgssentrene som mottar unge enslige asylsøkere.

Publikasjoner 2013:

Jensen, T. K., Fjermestad, K. W., Granly, L., & Wilhelmsen, N. (2013). Stressful life experiences and mental health problems among unaccompanied asylumseeking children. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*. [Epub ahead of print]

Jensen, T. K. (2013). Enslige mindreårige asylsøkere i Norge – får de nok hjelp? *Speilvendt*, 4, 14-19.

[Enslige mindreårige flyktninger i bosettings- og integreringsfasen - med fokus på utdannings- og skolesituasjonen \(FUS\)](#)

Prosjektleder: Lutine de Wal Pastoor

Forsker: Sofie Haug Changezi

Medarbeider: Margrete Aadnanes

Periode: 2010-2015

Samarbeid: Forskere og forskermiljøer (nasjonalt og internasjonalt) i Nordic Network for Research Cooperation on Unaccompanied Refugee Minors (NordURM)

Mål: Økt kunnskap om eksisterende utdannings- og omsorgstilbud for enslige mindreårige flyktninger. Å få belyst hvilke tilbud/tiltak som kan fremme eller hemme flyktningeungdommenes muligheter for å gjennomføre et utdanningsløp, samt å øke de involverte fagpersonenes bevissthet om unge enslige flyktningers mangfoldige og sammensatte faglige og psykososiale behov.

Publikasjoner 2013:

Pastoor, L. d. W. (2013). The decisive role of school in the lives of unaccompanied refugee minors in Norway. *Siirtolaisuus-Migration*, 40, 32-40.

Aadnanes, M., & **Pastoor, L. d. W.** (2013). Blir enslige mindreårige flyktninger diskriminert? En drøfting av deres rettigheter til omsorg etter bosetting. *Norges Barnevern*, 90(1), 42-51.

Vold i nære relasjoner

[Barn som utsettes for vold og omsorgssvikt. Forskningsprogram.](#)

Programleder: Kristin Skjærten

Prosjektledere: Mona Iren Hauge, Åse Langballe, Jon-Håkon Schultz, Carolina Øverlien

Periode: 2012-2022

Publikasjoner 2013:

Cater, Å., & **Øverlien, C.** (2013). Children exposed to domestic violence: A discussion about research ethics and researchers' responsibilities. *Nordic Social Work Research*. doi: 10.1080/2156857X.2013.801878

[Barnefordeling og samvær](#)

Prosjektleder: Kristin Skjærten

Periode: 2013-2020

Mål: Målsettingen med dette prosjektet er å undersøke hvilken betydning blant annet lovendringer har for rettspraksis når det gjelder spørsmål om samvær og bosted for barn etter samlivsbrudd. Ulike spørsmål vil bli behandlet i delprosjekter, og valg av temaer vil vurderes i forhold til endringer i lovgivning og kunnskapsbehov på området.

Publikasjoner 2013:

Skjærten, K. (2013). Children's voices in Norwegian custody cases. *International Journal of Law, Policy and the Family*, 27(3), 289-309.

[Betydningen av etnisitet og kultur i barnefordelingssaker](#)

Prosjektleder: Kristin Skjærten

Periode: 2013-2014

Samarbeid: KVIBALD, offentlig rett, UiO
Mål: Prosjektet inngår i et større bokprosjekt med forskere fra kvinne- og barneretten ved IOR, UiO. Resultater skal publiseres i antologien *Likt og ulik*, planlagt utgitt på Gyldendal Akademisk i løpet av 2014.

[En barndom på krisesenter](#)

Prosjektleder: Carolina Øverlien

Medarbeider: Sabreen Selvig

Periode: 2013-2016

Samarbeid: Universitetet i Bergen

Mål: Hensikten med prosjektet er å utforske livssituasjonen og behovene til de barna som gjentatte ganger oppholder seg på krisesentra for mishandlede kvinner. Det er også et mål å belyse hvordan ansatte i barnehager, skoler og ved krisesentra bør nærme seg barna. Data vil i første rekke komme fra barnas egne tanker og perspektiv. I studien vil barnas syn på egne behov sammenliknes med de tjenestene de er tilbudt, og det blir diskutert hva som kan gjøres for å bedre tilbudene og sikre barna en sunn utvikling, mentalt og fysisk.

Publikasjoner 2013:

Øverlien, C. (2013). The children of patriarchal terrorism. *Journal of family Violence*, 28(3), 277-287.

[Evaluering av dødsstedsundersøkelser ved plutselig og uventet spedbarnsdød](#)

Prosjektleder: Pål Kristensen

Periode: 2012-2018

Mål: Målet med studien er å kartlegge hvordan foreldre opplever å delta i dødsstedsundersøkelser. Vi er opptatt av å undersøke generell tilfredshet med ordningen, opplevelse av informasjon før, underveis og etter at undersøkelsen er gjennomført, kontakten med teamet som står for undersøkelsen, og ev. negative/positive reaksjoner knyttet til å delta. Mulige forbedringspunkter på ordningen gis fortløpende til Folkehelseinstituttet.

Mødres bruk av fysisk makt mot barn - situasjoner, hendelsesforløp og forståelse

Prosjektleder: Solveig Bergman

Forsker: Anja Emilie Kruse

Periode: 2013-2014

Mål: Mødres bruk av fysisk makt og/eller vold mot barn er et fenomen som i liten grad er utforsket i Norge. Formålet med denne pilotstudien er derfor å undersøke hvordan mødre selv opplever, fortolker og forklarer situasjoner der de selv har brukt fysisk makt mot egne barn og hvilke oppfatninger, tanker og holdninger mødre har til det å bruke fysisk makt mot barn.

[Normer i endring. Barns rettigheter og domstolspraksis i barnefordelingssaker med påstander om vold](#)

Prosjektleder: Kristin Skjørten

Periode: 2013-2015

Mål: Siste tiår har barneloven blitt endret flere ganger med sikte på å gi barn økt beskyttelse mot vold og overgrep. Formålet med dette prosjektet er dels å gi en fremstilling av endringer i gjeldende rett, dels å avdekke hvilken betydning disse endringene har fått i den fungerende rett.

[Vold mot menn i nære relasjoner](#)

Prosjektleder: Wenche Jonassen

Periode: 2012-2014

Mål: Målet med studien er å finne ut om menns reaksjoner når de utsettes for vold i nære relasjoner er annerledes enn for kvinner, og om det er behov for å gi bistand som er forskjellig fra den voldsutsatte kvinner får.

[Vold og seksuelle overgrep mot voksne og barn med psykisk utviklingshemming - en kunnskapsstatus](#)

Prosjektleder: Yngvil Grøvdal

Periode: 2011-2013

Mål: En kunnskapsstatus når det gjelder forekomst av vold og seksuelle overgrep mot mennesker med psykisk utviklingshemming,

samt faktorer som kan gjøre disse særlig utsatt. Rapporten tar også for seg noen sider ved hjelpe- og reaksjonsapparatet og noen dilemmaer man kan støte på. I tillegg skal det presenteres forslag til videre forskning.

Publikasjoner 2013:

Grøvdal, Y. (2013). *Mellom frihet og beskyttelse?: Vold og seksuelle overgrep mot mennesker med psykisk utviklingshemming, en kunnskapsoversikt*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

[Kunnskapsstatus om menn som begår grove seksuelle krenkelser](#)

Prosjektleder: Kristin Skjørten

Medarbeider: Anja Emilie Kruse

Periode: 2012-2013

Mål: NKVTS-rapport

Publikasjon 2013:

Kruse, A. E., Strandmoen, J. F., & Skjørten, K. (2013). *Menn som har begått voldtekt - en kunnskapsstatus*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

[Safeguarding Teenage Intimate Relationships \(STIR\). Connecting Online and Offline Contexts and Risks.](#)

Prosjektleder: Carolina Øverlien

Medarbeider: Per Moum Hellevik

Periode: 2013-2016

Samarbeid: University of Bristol (UK), University of Lancashire (UK), Mediterranean Institute of Gender Studies, (Cyprus) Applied Research and Communications Fund (Bulgaria), CESIE – European Centre of Studies and Initiatives (Italy), University of Palermo (Italy)

Publikasjoner 2013:

Hellevik, P. M., & Øverlien, C. (2013). *Digital mobbing blant barn og ungdom i Norge - En kunnskapsoversikt 2013*. Oslo:

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

[Strategier blant ikke-hjelpesøkende kvinner som har vært utsatt for vold i parforhold](#)

Prosjektleder: Randi Saur

Periode: 2012-2015

Mål: Målet med studien er å framskaffe kunnskap om hvordan ikke-hjelpesøkende kvinner har håndtert sin livssituasjon når de har opplevd å bli utsatt for vold i parforhold med menn. Hvordan handlemåter knyttet til voldsproblemet står i forhold til de voldsutsatte sosiale livssituasjon og omgivelser vil være viktig å få belyst. Dette kan gi nyttige bidrag til eksisterende kunnskap.

[Tilbud og tiltak for mennesker som utsettes for vold i Norge: Mangler og udekkede behov?](#)

Prosjektleder: Yngvil Grøvdal

Forsker: Randi Saur

Periode: 2013-2014

Mål: Få kunnskap om personer som har erfaringer med vold og overgrep har tilgang på den hjelpen de har behov for, samt vurdere om Brottoffermyndighetens måte å organisere offeromsorg på kunne være aktuell å ta i bruk i Norge.

Kjønnslemlestelse, forskning og utvikling

[Kjønnslemlestelse. Forskningsprogram.](#)

Programleder: Inger-Lise Lien

Forskere: Geir Borgen, Mona-Iren Hauge, Jon-Håkon Schultz, Ragnhild Elise Johansen

Periode: 2008-2013

Mål: En nasjonal kompetansenhet skal arbeide for at kunnskap, kompetanse og informasjons-materiell på temaområdet samles, utvikles og gjøres tilgjengelig for

aktuelle målgrupper i regionene.

Publikasjoner 2013:

Schultz, J. H., & Lien, I. L. (2013). Meaning-making of female genital cutting: Children's perception and acquired knowledge of the ritual. *International Journal of Women's Health*, 5, 165-175.

Lien, I. L., & Schultz, J. H. (2013). Internalizing Knowledge and Changing Attitudes to Female Genital Cutting/Mutilation. *Obstetrics and Gynecology International*, 2013(467028), 1-10.

[Kjønnslemlestelse: Gjennomgang og oppdatering av informasjonsmaterieell](#)

Prosjektleder: Ragnhild Elise Johansen

Medarbeidere: Geir Borgen, Thea Grydeland Ersvik, Britta Martens, Tonje Robertsen

Koordinator: Inger-Lise Lien

Periode: 2013-2014

[Kjønnslemlestelse: Helsehjelp for kvinner med omskjæring/kjønnslemlestelse i Norge](#)

Prosjektleder: Ragnhild Elise Johansen

Periode: 2013-2016

Mål: Økt innsikt i prosesser av endring i holdning og handling i forhold til kjønnslemlestelse blant berørte innvandrergupper i Norge. Slik innsikt kan videre både til bedre helsehjelp og til å akselerere endringsprosessene.

[Kjønnslemlestelse: Statistisk beregning og analyse av kvinner som har gjennomgått kjønnslemlestelse og jenter i risikozonen](#)

Prosjektleder: Ragnhild Elise Johansen

Medarbeider: Inger-Lise Lien

Periode: 2013-2014

Samarbeid: Damvad Norge AS

Mål: Utvikle mer sikre tall som kan bidra til bedre spissing av innsatsgrupper og innsatsområder.

[Kjønnslemlestelse: Betydninger, forståelser og erfaringer knyttet til kjønnslemlestelse blant jenter med minoritetsbakgrunn på videregående skoler i Oslo](#)

Prosjektleder: Inger-Lise Lien

Forsker: Mona-Iren Hauge

Periode: 2010 - 2013

Mål: Formålet med studien er å få kunnskap om hvilke holdninger jenter i en norsk skolekontekst har til kjønnslemlestelse, samt hvilke forståelser og begrunnelser de tilskriver praksisen.

Metode: Studien retter seg mot jenter med bakgrunn fra land der omskæringspraksisen er utbredt, rekruttert fra to videregående skoler i Oslo. 25 jenter deltar i studien.

Publikasjoner 2013:

Hauge, M. I. (2013). Research with young people on female circumcision: Negotiating cultural sensitivity, law and transparency. In K. t. Riele & R. Brooks (Eds.), *Negotiating ethical challenges in youth research* (pp. 137-148). New York: Routledge.

[Kjønnslemlestelse: NORHED- Capacity Buildings in Africa \(CAIA\)](#)

Prosjektleder: Inger-Lise Lien

Medarbeidere: Mona-Iren Hauge og Siv Natvig

Periode: 2012 – 15.mars 2013 med utsikter til 2018

Samarbeid: Universitetet i Oslo, institutt for samfunnsmedisin ved professor Johanne Sundby, Universitetet i Nairobi, Department of Obstetrics and Gynecology ved dr. Guyo Jaldesa, University of Jigjiga Ethiopia ved Dr. Abdinasir Warsame, University Addis Abbeba, University Hospital Adna Edan of Somalia.

Mål: Målet er å styrke høyere utdanningsinstitusjoner i sør når det gjelder

forskning, kompetanse og kapasitet om kjønnslemlesting.

Utviklingsprosjekter

[Nasjonal krisetelefon for voldsutsatte - en kartlegging](#)

Prosjektleder: Randi Saur

Forskere: Dag Ellingsen, Ole Kristian Hjemdal, Ida Kathrine Holth

Periode: 2013-2014

Mål: Målet med kartleggingen er å finne ut om det er behov for en nasjonal telefontjeneste, tatt i betraktning at det eksisterer en rekke ulike krisetelefoner. Kartleggingen skal resultere i en rapport med vurderinger til Justis- og beredskapsdepartementet (JD), og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD).

[Håndbok for helsepersonell ved mistanke om barnemishandling](#)

Prosjektleder: Mia Myhre

Medarbeidere: Kathinka Aslaksen, Geir Borgen, Grete Dyb, Marianne Buen Sommerfeldt

Periode: 2010-2013

Samarbeid: Redd Barna

Mål: Håndbokas overordnede mål er å øke handlingskompetansen i helsetjenesten slik at barn utsatt for fysisk mishandling blir identifisert tidligst mulig, og sikres mot nye overgrep ved at barneverntjenesten og eventuelt politi varsles.

Publikasjoner 2013:

NKVTS (2013). *Håndbok for helsepersonell ved mistanke om fysisk barnemishandling*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
<http://www.nkvts.no/sites/Barnemishandling/Pages/index.aspx>

[Veileder for helsetjenestens arbeid med vold i nære relasjoner](#)

Prosjektleder: Mia Myhre

Medarbeidere: Geir Borgen, Ole Kristian Hjemdal, Marianne Buen Sommerfeldt

Periode: 2013-2015

Samarbeid: Helsedirektoratet

[Web-basert veileder for kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner](#)

Prosjektleder: Ole Kristian Hjemdal

Forsker: Randi Saur

Medarbeidere: Geir Borgen, Runhild Grønlie

Periode: 2012-2013

Samarbeid: RVTS-ene

Mål: Målet med prosjektet er å videreutvikle den eksisterende veilederen for kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner, både med hensyn til innhold og som en web-applikasjon.

Publikasjoner 2013:

Hjemdal, O. K., Saur, R., & Borgen, G. (2013). *Veileder, kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner* [Nettbasert informasjonsmateriale]. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
<http://www.nkvts.no/sites/komplan/Sider/default.aspx>

[Behandling av traumatiserte barn og unge. TF-CBT - Implementering](#)

Prosjektledere: Lene Beate Granly, Tine Jensen

Medarbeidere: Else Merete Fagermoen,

Lene Beate Granly, Tonje Holt, Gry Kristina Husebø, Gertrud Marie Moen, Cecilie Ursin Skagemo, Tale Østensjø

Koordinator: Roxana Camilla Nymoen

Periode: 2012-2017

Samarbeid: Dr. Judith Cohen og Dr.

Anthony Mannarino: Center for Traumatic Stress in Children & Adolescents i Pittsburg, USA

Mål: Målet er å øke kunnskapen om traumer og traumebehandling i form av TF-CBT blant terapeuter i psykisk helsevern for barn og unge, spesialisthelsetjenesten (BUP), på en slik måte at kompetansehevingen sikres kontinuitet over tid.

[NordURM, Nordic Network for Research Cooperation on Unaccompanied Refugee Minors](#)

Prosjektleder: Lutine de Wal Pastoor

Periode: 2011-2015

Samarbeid: Forskere og forskermiljøer i Norge, Sverige, Danmark, Finland, Belgia, UK og USA; og med Nordic Network for Research on Refugee Children

Mål: Å fremme, etablere og styrke nordisk samarbeid om forskning og forskerutdanning angående enslige mindreårige flyktninger, og å utvikle forskningstemaer med relevante problemstillinger og initiere nye komparative forskningsprosjekter. Nettverket skal bidra til å øke forståelsen av enslige mindreårige flyktningers mangfoldige og komplekse behov, samt å få bedre innsikt i ulike nasjonale tiltak.

Publikasjoner 2013

Vitenskapelige artikler

Arnberg, F. K., Bergh Johannesson, K., & **Michel, P. O.** (2013). Prevalence and duration of PTSD in survivors 6 years after a natural disaster. *Journal of Anxiety Disorders*, 27(3), 347-352. doi: 10.1016/j.janxdis.2013.03.011

Arnberg, F. K., Hultman, C. M., **Michel, P. O.**, & Lundin T. (2013). Fifteen years after a ferry disaster: Clinical interviews and survivors' self-assessment of their experience. *European Journal of Psychotraumatology*. doi:10.3402/ejpt.v4i0.20650

Askeland, I. R., & **Heir, T.** (2013). Early dropout in men voluntarily undergoing treatment for intimate partner violence in Norway. *Violence and Victims*, 28(5), 822-831.

Blix, I., **Hansen, M.**, **Birkeland, M. S.**, **Nissen, A. F. W.**, & **Heir, T.** (2013). Posttraumatic growth, posttraumatic stress and psychological adjustment in the aftermath of the 2011 Oslo bombing attack. *Health and Quality of Life Outcomes*, 11:160.

Blix, I., **Heir, T.**, & **Solberg, Ø.** (2013). Centrality of event and symptoms of posttraumatic stress disorder after the 2011 Oslo bombing attack. *Applied Cognitive Psychology*. [Epub ahead of print] doi: 10.1002/acp.2988

Cater, Å., & **Øverlien, C.** (2013). Children exposed to domestic violence: A discussion about research ethics and researchers' responsibilities. *Nordic Social Work Research*. doi: 10.1080/2156857X.2013.801878

Davik, T., & **Langballe, Å.** (2013). "Du får bare gjøre så godt du kan.." Utfordringer og dilemmaer ved avhør av barn i førskolealder. *Lov og rett*, 52(1), 3-20.

Dittmann, I., & **Jensen, T. K.** (2013). Giving a voice to traumatized youth: Experiences with trauma-focused cognitive behavioral therapy. *Child Abuse & Neglect*. [Epub ahead of print] doi: 10.1016/j.chiabu.2013.11.008

Dyb, G., **Jensen, T. K.**, Nygaard, E., Ekeberg, Ø., Diseth, T. H., **Wentzel-Larsen, T.**, & **Thoresen, S.** (2013). Post-traumatic stress reactions in survivors of the 2011 massacre on Utøya Island, Norway. *British Journal of Psychiatry*. 1-7. doi:10.1192/bjp.bp.113.133157

Glad, K. A. (2013). "Det er vel ikke sånn at jeg kommer til å gå ut herfra som et åpent sår?" En kasusbeskrivelse av det terapeutiske arbeidet med traumenarrativet. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 50, 1171-1177.

Glad, K. A., **Jensen, T. K.**, **Holt, T.**, & **Ormhaug, S. M.** (2013). Exploring self-perceived growth in a clinical sample of severely traumatized youth. *International Journal of Child Abuse & Neglect*, 37(5), 331-342.

Grovdal, Y. (2013). En bedre framtid? Ulike sider ved bruk av restorative justice og strafferett i saker om menns vold mot kvinner i nære relasjoner. *Materialisten. Tidsskrift for forskning, fagkritikk og teoretisk debatt*, 40(1/2), 57-84.

Hansen, M., Nissen, A. F. W., & Heir, T. (2013). Proximity to terror and post-traumatic stress: a follow-up survey of governmental employees after the 2011 Oslo bombing attack. *BMJ Open*, *3*, e002692.

Heir, T., Erikssen, J. E., & Sandvik, L. (2013). Life style and longevity among initially healthy middle-aged men: Prospective cohort study. *BMC Public Health*. doi: 10.1186/1471-2458-13-831

Hukkelberg, S. S., **Ormhaug, S. M., Holt, T., Wentzel-Larsen, T., & Jensen, T. K.** (2013). Diagnostic utility of CPSS vs. CAPS-CA for assessing posttraumatic stress symptoms in children and adolescents. *Journal of Anxiety Disorders*. [Epub ahead of print] doi: 10.1016/j.janxdis.2013.11.001

Hultmann, O., Möller, J., **Ormhaug, S. M.**, & Broberg, A. (2013). Asking routinely about intimate partner violence in a child and adolescent psychiatric clinic: A qualitative study. *Journal of family Violence*. doi:10.1007/s10896-013-9554-5

Hussain, A., Weisæth, L., & **Heir, T.** (2013). Posttraumatic stress and symptom improvement in Norwegian tourists exposed to the 2004 tsunami - a longitudinal study. *BMC Psychiatry*, *13*, 232. doi:10.1186/1471-244X-13-232

Jepsen, E. K. K., Langeland, W., & **Heir, T.** (2013). Impact of dissociation and interpersonal functioning on inpatient treatment for early sexually abused adults. *European Journal of Psychotraumatology*, *4*. doi:10.3402/ejpt.v4i0.22825

Jensen, T. K., Holt, T., Ormhaug, S. M., Egeland, K., Granly, L., Hoaas, L. E. C., . . . Wentzel-Larsen, T. (2013). A randomized effectiveness study comparing trauma-focused cognitive behavioral therapy with therapy as usual for youth. *Journal of clinical child and adolescent psychology*. [Epub ahead of print]

Jensen, T. K., Ellestad, A., & Dyb, G. (2013). Children and adolescents' self-reported coping strategies during the Southeast Asian Tsunami. *British Journal of Clinical Psychology*, *52*, 92.

Jensen, T. K., Fjermestad, K. W., Granly, L., & Wilhelmsen, N. (2013). Stressful life experiences and mental health problems among unaccompanied asylumseeking children. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*. [Epub ahead of print]

Johansen, R. E. B., Diop, N., Laverack, G., & Leye, E. (2013). What works and what doesn't. A review of interventions against female genital mutilation. *Obstetrics and Gynecology International*. doi:10.1155/2013/348248

Lien, I. L., & Schultz, J. H. (2013). Internalizing knowledge and changing attitudes to female genital cutting/mutilation. *Obstetrics and Gynecology International*. doi: 10.1155/2013/467028

McCubbin, L., McCubbin, H. I., McCubbin, H., Zhang, W., Kehl, L., & **Strøm, I. F.** (2013). Relational Well-being: An Indigenous Perspective and Measure. *Family Relations*, *62*(2), 354-365. doi:10.1111/fare.12007

Myhre, M., Dyb, G., Wentzel-Larsen, T., Grøgaard, J., & Thoresen, S. (2013). Maternal childhood abuse predicts externalizing behaviour in toddlers: A prospective cohort study. *Scandinavian Journal of Public Health*. [Epub ahead of print]

- Nordløyken, A., Pape, H., **Wentzel-Larsen, T.**, & **Heir, T.** (2013). Changes in alcohol consumption after a natural disaster: A study of Norwegian survivors after the 2004 Southeast Asia tsunami. *BMC Public Health*, *13*. doi:10.1186/1471-2458-13-58
- Opaas, M.**, & Hartmann, E. J. (2013). Rorschach assessment of traumatized refugees: An exploratory factor analysis. *Journal of Personality Assessment*, *95*(5), 457-470.
- Ormhaug, S. M.**, **Jensen, T. K.**, **Wentzel-Larsen, T.**, & Shirk, S. R. (2013). The Therapeutic Alliance in Treatment of Traumatized Youths: Relation to Outcome in a Randomized Clinical Trial. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. [Epub ahead of print] doi: 10.1037/a0033884
- Pastoor, L. d. W.** (2013). The decisive role of school in the lives of unaccompanied refugee minors in Norway. *Siirtolaisuus-Migration*, *40*, 32-40.
- Schultz, J. H.**, & **Lien, I. L.** (2013). Meaning-making of female genital cutting: Children's perception and acquired knowledge of the ritual. *International Journal of Women's Health*, *5*, 165-175.
- Skjørten, K.** (2013). Children's voices in Norwegian custody cases. *International Journal of Law, Policy and the Family*, *27*(3), 289-309.
- Skogstad, M., Skorstad, M. H., Lie, A., Conradi, H. S., **Heir, T.**, & Weisæth, L. (2013). Work-related post-traumatic stress disorder. *Occupational Medicine*, *63*(3), 175-182. doi: 10.1093/occmed/kqt003
- Stänicke, E., **Varvin, S.**, & Stänicke, L. I. (2013). Følelser og pasientens subjektive opplevelse: Et psykoanalytisk perspektiv. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, *50*(8), 773-780.
- Stene, L. E.**, Jacobsen, G. W., **Dyb, G.**, Tverdal, A., & Schei, B. (2013). Intimate partner violence and cardiovascular risk in women: A population-based cohort study. *Journal of Women's Health*, *22*(3), 250-258.
- Stensland, S.**, **Dyb, G.**, **Thoresen, S.**, **Wentzel-Larsen, T.**, & Zwart, J. A. (2013). Potentially traumatic interpersonal events, psychological distress and recurrent headache in a population-based cohort of adolescents: The HUNT study. *BMJ Open*. doi:10.1136/bmjopen-2013-002997
- Strøm, I. F.**, **Thoresen, S.**, **Wentzel-Larsen, T.**, & **Dyb, G.** (2013). Violence, bullying and academic achievement: A study of 15-year-old adolescents and their school environment. *International Journal of Child Abuse & Neglect*, *37*(4), 243-251.
- Strøm, I. F.**, **Thoresen, S.**, **Wentzel-Larsen, T.**, **Hjemdal, O. K.**, Lien, L., & **Dyb, G.** (2013). Exposure to life adversity in high School and later work participation: A longitudinal population-based study. *Journal of Adolescence*, *36*(6), 1143-1151.
- Urwin, C., **Hauge, M. I.**, Hollway, W., & Haavind, H. (2013). Becoming a mother through culture. *Qualitative Inquiry*, *19*(6), 470-479. doi:10.1177/1077800413482101
- Varvin, S.** (2013). Ideologiens galskap eller galskapens ideologi. *Matrix*, *30*(3), 156-173.
- Varvin, S.** (2013). Letter from Prague. *The International Journal of Psychoanalysis*, *94*(3), 431-435.
- Varvin, S.** (2013). Psychoanalyse mit Traumatisierten. Weiterleben nach Extremerfahrungen und kompliziertem Verlust. *Forum der Psychoanalyse*, *29*(3), 372-389.

Varvin, S. (2013). Trauma als nonverbale Mitteilung. *Zeitschrift für psychoanalytische Theorie und Praxis*, 28(1), 114-130.

Øverlien, C. (2013). The children of patriarchal terrorism. *Journal of family Violence*, 28(3), 277-287.

Øverlien, C., Thoresen, S., & Dyb, G. (2013). Childhood adverse experience: Yes or No? Mothers' decision making process when responding to survey questions. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 22(2), 192-210.

Aadnanes, M., & **Pastoor, L. d. W.** (2013). Blir enslige mindreårige flyktninger diskriminert? En drøfting av deres rettigheter til omsorg etter bosetting. *Norges Barnevern*, 90(1), 42-51.

Artikler i fag-/bransjetidsskrift

Grøvdal, Y. (2013). Foreldreansvarsloven - når det er vold i familien. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskap*, 100(2), 276-279.

Jensen, T. K. (2013). Enslige mindreårige asylsøkere i Norge – får de nok hjelp? *Speilvendt*, 4, 14-19.

Jonassen, W. (2013). Fra kvinnemishandling til vold i nære relasjoner: Regjeringens handlingsplaner mot vold. *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 37(1), 46-62.

Kristensen, P. (2013). Sorg som diagnose. *Tidsskrift for Den norske legeförening*, 133(8), 856-858.

Skogstad, M., Skorstad, M., Lie, A., **Heir, T.**, & Weisæth, L. (2013). Debriefing ved alvorlig traumatisk stressbelastning - bør vi fortsette med det?. *Ramazzini: Norsk tidsskrift for arbeids- og miljømedisin*, 20(1), 16-18.

Øverlien, C. (2013). Att förstå barn som upplever våld i hemmet som handlande aktörer. *Tidskrift för barnpsykiatri*.

Øverlien, C. (2013). Barn med opplevelser av våld i hemmet - stöd, behandling och förebyggande arbete. *Barnläkaren*, 14-15.

Øverlien, C. (2013). Barns strategier. *Sammen for barn, unge og familier*, 36-38.

Bøker

Lien, I. L. (2013). *Pathways to gang involvement and drug distribution: Social, environmental, and psychological factors*. Springer.

Schultz, J. H. (Ed.) (2013). *Better learning program 1: Increasing learning capacity among pupils in ongoing crisis. Manual for improving self-regulation: Classroom sessions*. Oslo, Tromsø: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress, Universitetet i Tromsø & Flyktningshjelpen.

Schultz, J. H. (Ed.) (2013). *Better learning program 2: Fighting nightmares and sleeping problems. Manual for improving learning capacity: Group and individual sessions*. Tromsø, Oslo: Universitetet i Tromsø og Flyktningshjelpen.

Bidrag i antologier

Andersen, A. J. (2013). Intimitetens plass i vennskap og parforhold sett i lys av en romantisk historie. I W. Mühleisen & J. L. Lorentzen (red.), *Å være sammen. Intimitetens nye kulturelle vilkår* (s. 203-219). Oslo: Akademika.

Hauge, M. I. (2013). Research with young people on female circumcision: Negotiating cultural sensitivity, law and transparency. In K. t. Riele & R. Brooks (Eds.), *Negotiating ethical challenges in youth research* (pp. 137-148). New York: Routledge.

Hydén, M., & **Øverlien, C.** (2013). The trouble with "troubled girls". In A. K. Andershed (Ed.), *Girls at risk: Swedish longitudinal research on adjustment* (pp. 167-183). Springer.

Pastoor, L. d. W. (2013). Delaktighet och utanförskap. I M. Bak & K. von Brömssen (red.), *Barndom och migration* (s. 305-331). Boréa Bokförlag.

Schultz, J. H., & Raundalen, M. (2013). Barn i vanskelige livssituasjoner - pedagogisk krisehåndtering i barnehagen. I I. T. Thoresen & G. Winje, *Religioner, mangfold og etikk i barnehagen* (s. 223-241). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Øverlien, C. (2013). "Nå følte jeg meg som Jens Stoltenberg, jeg!" Etiske refleksjoner kring två forskningsprosjekt om barn och ungdomar i svåra livssituationer. I H. Fossheim, J. Hølen & H. Ingierd (red.), *Barn i forskning - Etiske dimensjoner* (s. 9-45). Oslo: De nasjonale forskningsetiske komiteene.

Rapporter og notater

Borgen, G., & Gulbrandsen, L. (2013). *En nasjonal nettportal om vold i nære relasjoner og voldtekt. Tre mulige konsepter*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Dyb, G., & Glad, K. A. (2013). «Opplevelser og reaksjoner hos de som var på Utøya 22. juli 2011». *En oppsummering av andre intervjuerunde*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Grøvdal, Y. (2013). *Mellom frihet og beskyttelse?: Vold og seksuelle overgrep mot mennesker med psykisk utviklingshemming, en kunnskapsoversikt*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. (Rapport 2/2013)

Hellevik, P. M., & Øverlien, C. (2013). *Digital mobbing blant barn og ungdom i Norge - En kunnskapsoversikt 2013*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Hjemdal, O. K., Saur, R., & Borgen, G. (2013). *Veileder, kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner* [Nettbasert informasjonsmateriale]. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. <http://www.nkvts.no/sites/komplan/Sider/default.aspx>

Kruse, A. E., Strandmoen, J. F., & Skjørten, K. (2013). *Menn som har begått voldtekt - en kunnskapsstatus*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. (Rapport 1/2013)

Michel, P. O. (2013). *Moderne krisestøtte: Oppsummering basert på internasjonal litteratur*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. <http://www.nkvts.no/biblioteket/Publikasjoner/Moderne-krisestotte.pdf>

NKVTS (2013). Håndbok for helsepersonell ved mistanke om fysisk barnemishandling. Oslo:
Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
<http://www.nkvts.no/sites/Barnemishandling/Pages/index.aspx>

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS) ble stiftet 17. november 2003. Selskapet er et datterselskap av UNIRAND AS, som er heleid av Universitet i Oslo.

Senterets formål er å styrke kunnskap og kompetanse om vold og traumatisk stress. Senterets oppgaver er forskning, utviklingsarbeid, utdanning, veiledning, rådgivning og formidling.

Besøksadresse: Gullhaugveien 1-3, 5 etg, 0484 Oslo

Postadresse: Pb 181 Nydalen, 0409

Tlf.: +47 22 59 55 00

Faks: +47 22 59 55 01

e-post: postmottak@nkvts.unirand.no

Org. nr.: 986 304 096

